

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Червень 1910.

Розхід за місяць Червень с. р. єсть: За померших членів або їх жен і за випадки наліцтва.

Від. 161. Ермешик Петро, ум. 17,4, '10	\$1000.00
27. Сеньчак Михайло, ум. 25,5, '10	500.00
117. Яворовський Іван, ум. 29,5, '10	1000.00
94. Шпирка Ілько, ум. 2,6, '10	500.00
62. Черножицкий Мих., 5,6, '10	1000.00
61. Пеха Мих, ум. 5,6, '10	1000.00
85. Святковский Прокіп ум. 9,6, '10	1000.00
126. Ковач Мих. ум. 11,6, '10	1000.00
149. Корнута Дм. ум. 11,6, '10	1000.00
53. Хомякевич Роз. ж. Ник. ум. 22,4, '10	400.00
108. Костишин Анна ж. Мих. ум. 24,5, '10	400.00
107. Осалга Теодора ж. Фед. ум. 22,4, '10	400.00
4. Гречух Анна ж. Андрея ум. 4,5, '10	400.00
16. Погребецка Анна ж. Ант. ум. 1,6, '10	400.00
171. Бандрівка Анеля ж. Ів. ум. 10,6, '10	400.00
99. Борис Ксеня ж. Сем. ум. 18,6, '10	400.00
19. Гузеляк Андрей, запомага	200.00

Виплачено запомага на суму \$11.000.00
Платня головних урядників за Червень 190.00
Адміністрація Союзу за Червень 87.86

Весь розхід виносить \$11,277.86

Розмет платить 12,262 членів на ціле посмертне (кождий по 86 цнт.) і 1734 членів на ціле посмертне (кождий по 43 цнт.)

Крім того кождий член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шаршнь, гол. касієр. С. Ядловский, гол. секр.
Дм. Калігула, гол. предсід.

Циркуляр No. 2.

В останніх часах розклав о. Іван Ардан поміж Братства Р. Н. Союзу циркуляр No. 2. Сей циркуляр є дуже обширний, бо обнимає він аж 16 сторін великої вісімки. Перепечатали його в цілости пресбтеріанський наслідник „Союз“ і глупо-атеїстичні, ню-йорськими „академіками“ видавані „Гайдамаки“. В тім циркулярі напечатав о. Іван Ардан так сю допис, в котрій називав він 193. параграф „дурним параграфом“, як і ті дописи, які він прислав пізніше, а котрих поміщення не бажав собі сам о. Іван Ардан через те, що не прийнято його першої дописи, або котрі не могли бути поміщені, бо в них так само як і в першій своїй дописи нарушував він віроісповідане загалу членів Р. Н. Союзу. Дальше судить о. Іван Ардан в тім циркулярі мене, яко директора друкарні, чіпаєть ся словенської „Svoboda“ за одну статю, яка там була поміщена (ч. 22), накладаєть ся мокрим рядном на головних Урядників Р. Н. С., а вкінці досаджує ще раз 193 параграфови, називаючи його „не лише дуже небезпечним“, але й таким, що „робить встид нашій організації перед цілим світом“...

Само собою розумієть ся, що коли б я хотів відповідати о. Іванови Арданови „по пунктам“, то треба би писати менше більше таку саму обширну брошуру, яку він розіслав Братствам Р. Н. Союзу. Робити се я не вважаю однак за відповідне тим більше, що головна Конвенція Р. Н. С. вже за плечима і на ній буде можна перетріпати всякі наші домашні справи, а по друге, мені робить ся якось стидно воювати з чоловіком, котрого бере в оборону навіть орган правої царославної місії в Америці „Свѣтъ“. Що я хочу тут піднести, то се, чи той оспорюваний 193. пара-

граф є справді таким постраком і небезпекою для Р. Н. Союзу, як се думає о. Іван Ардан, та яку ціль може він мати, коли за всяку ціну домагаєть ся його усунення. Отже до річи:

Від початку істнованя Р. Н. С. приступали в його члени майже виключно Русини, гр. католики, походячі переважно з Галичини. Русинів (Українців) в Росії, які що до віри є православні або належать до різних сект, є в Америці взагалі дуже мало, а й ті, що суть не вступали до Р. Н. С., лише ішли до російських організацій, як „Союзъ русскихъ рабочихъ“, так, що за кільканадцять літ істнованя Р. Н. С. є в ній на близько 15. тисяч загалу членів лише яких 300 православних. А й ті православні, що є в Р. Н. Союзі, не походять всі з Росії, лише є між ними більша часть Галичан, які, збаламучені російськими батюшками, дали ся перетягнути на православіє. Коли-ж послідна, філадельфійська Конвенція Р. Н. С. уважала за відповідне вложити до Статутів Р. Н. С. сей 193. параграф, котрий говорить про віру членів, то, властиво беручи, вона нічого нового не ухвалила, лише признала в практиці той стан річи, який в дійсности істнував вже й давніше в Р. Н. С., бо-ж, як сказано, загал його членів становили все греко-католицькі або радше взагалі католицькі Русини. І приймаючи сей параграф до Статутів, зробила послідна Конвенція Р. Н. С. дуже мудро. Чому — зараз скажу.

Наша церква і наша народність стоять з собою в дуже тісній злучі. Руська церква взагалі, а в Америці в особенності є заборолом, захистом нашої народности та й боронити нашу церкву значить тільки, що й боронити нашу народність. Є се загално знава річ, що коли наш простолудин в Америці перейде на православіє, то тим самим вважає він вже себе за такого Москаля, як би він походив з під Москви або з під Тули; коли ходить до словацького прам. костела, то він цілковито пословачить ся; коли-ж він ходить до костела польського, то поподячить ся. У всіх тих случаях він губить ся для своєї народности і сего не бачить хіба сліпий або такий, що не хоче бачити. Супроти такого стану річи, мені дуже давно, для чого сей 193. параграф став ся так дуже осоружним о. Івану Арданови. Прецінь будь що будь той параграф — кождий мусить се признати — вийшов лише Р. Н. Союзом яко організації в хосен, бо від послідної Конвенції Р. Н. Союзу, на котрій сей параграф прийнято, зросло майже вдвоє число його членів; а й під зглядом народним остав ся Р. Н. С., хоч і прийняв сей параграф, таким самим, яким був перед тим, коли сего параграфу не було.

Впрочім, коли о. Іванови Арданови сей 193. параграф так дуже не до подобив, то він не мусів аж розсилати циркуляри поміж Братства Р. Н. Союзу і розпочинати глупу домашню борбу, з якої мають тільки радієть різні наші вороги. Він міг прецінь дуже красно або заждати до найближшої конвенції Р. Н. Союзу і там з своїм проектом виступити, або міг таки відразу почати основувати нову організацію, в котрій не булоб ніяких параграфів що до віри і в тій новій організації моглоб під його проводом гуртуватись і Українці православні і Українці штундисти і молокани і хлисти і безпопвці і серафимці і пресбтеріяне і всяка всячина, що хотілаб до сеї організації належати. Прецінь вольному воля... Но вдаряти в дзвін і підносити „гвалт“, що хтось там мав відвагу не пустити його проекту, що нарушував віру загалу членів Р. Н. Союзу до друку, се глупо, сьмішно і непатріотично бодай під теперішню пору.

Тепер іду дальше, іменно, яку ціль може мати о. Іван Ардан коли він так завзято воює проти 193.

параграфу Р. Н. Союзу. Щоби о. Іван Ардан, побороючи сей параграф, мав загальне добро Р. Н. Союзу на оці, сего мабуть годі сказати тому, бо як в горі згадано, сей як раз параграф причинив ся дуже значно до зросту Р. Н. Союзу. Хто має на увазі загальне добро якоїсь інституції, то він чейже не буде поборовати сего, через що та інституція красше розвинулась і піднесла ся. Я не єсьм такий забобонний, щоб я сему параграфови приписував якусь чудотворну силу, як се думає о. Іван Ардан; з другої однакж сторони є се неоспоримий факт, що до послідної конвенції трудились для Р. Н. Союзу „головні та місцеві урядники, головний та місцеві організатори“ не менше ревно, як трудиєть ся й тепер, по мимо сего Р. Н. С. ніколи не пішов так в гору, як власне пішов від послідної Конвенції. Про се говорять цифри і їх порівнати потрафить, гадаю, о. Іван Ардан.

Щоби о. Іванови Ардану лежали на серцю так дуже православні Українці, чи штундисти чи які там інші сектанти, котрі через згаданий параграф не можуть вступати до Р. Н. Союзу, також тяжко подумати тому, бо хоч би навіть сей параграф не істнував, то се більше як певно, що ті Українці до Р. Н. Союзу не горнудиб ся так, як не горнули ся до него від початку його істнованя.

Отже який інтерес може мати о. Іван Ардан побороючи сей параграф? Загальна думка є така, що тут розходить ся о ніщо инше, тільки о інтерес власний, приватний. Прецінь о. Іван Ардан як редагував „Свободу“ перед двома роками, так міг її редагувати дальше. Но він мабуть перечував, що як приїде до Америки гр. кат. Єпископ, то давні обставини будуть мусіти в децим змінитись... ну, і він продав „Свободу“ за добрі гроші, купив собі фільварок в Вірджинії і, усунувшись від всього сидів собі спокійненько через цілі два роки. Аж тут нараз ві сіло ні пало пускає він бомбу проти 193. параграфу Статутів Р. Н. С. Тай що може шкодити йому сей параграф тай чому він не чіпав ся його перед тим, або зараз таки, як його ухвалено на послідній конвенції? — мусіло кождому думаючому прийти на думку. Чому? Та хіба тому, бо він був занятий своєю фармою. Недавно однакж він сам признав ся в часописі „Союзі“, що з него є „кепський фермер“, а з Пенсильвенії прийшли вісти, що він хоче своєї фарми позбутись, бо не може на ній вийти. Фарма отже не дописала; ну, так щож дальше робити? По на се я вже не хочу відповідати, тільки лишая кождому, аби сам собі відповів... І ось „тут лежить собака погребана“ — як каже Німець; ось тут причина його кодження; ось тут, а нігде інде причина його циркулярів.

Та як там воно остаточно і не буде з сям 193. параграфом, то я все таки гадаю, що більша є доброта Божа, як злоба людська.

F107 о. П. Понятин.

ПОЗІРІ

Єще раз припоминаємо інтересованим, то є братствам і відділам Р. Н. Союзу, так само і всім поодиноким людям, котрі присилають одно-два або три-разові оголошеня балів, представлень, пікніків, як також бизнесові оголошеня до „Свободи“, щоби точно придержувались табельки, оголошеної в кождім числі „Свободи“ на 6-ій сторони, то є, щоби з кождим оголошенем рівночасно прислали належитість, та щоби таке оголошене було в редакції один тиждень перед виходом дотичного числа. Всі праці, які друкарня „Свободи“ на замовлення виговляє, по скінченню мусять бути заплачені, або вислані за посліплатою (С. O. D.), хотяй-би се був незнатн хто. Часопис „Свободу“ висилає ся тільки тим, котрі заплатили передплату з гори.

Боротьба за право.

По роману К. С. Францова. — Переклад Мих. Атаманюк.

(Дальше)

Уста його скривилися при тім гіркою усмішкою. Анниція і отець Лев оставили його самого і все наглядали через отвір.

Він довго сидів нерухомо, як скаменілий, потім знов встав і підняв праву руку в гору. Його лице було бліде, зимне, а по щоках котилися грубі сльози. Страшно було дивитися на него. Тоді вони рішили піти до него, хочби й як ворожо він їх стрівив. Та Тарас, протівно, — був рад з того.

— Скажи, спитав сьвященника — в письмі сказано ясно, що всі законні средства вичерпані?

— Ясно, цілком ясно!

— Але все таки адвокат може помилитися. Мій батько правував ся пять літ, а в кінці він судився у Відні у самого цїсаря.

— Тарасе, — умовляла його Анниція, — неже-ж ти думаєш продовжувати діло? Так ми цілком вже знищили ся!

— Ні, я повинен його довести до кінця! — відповів Тарас і рішив ще раз їхати до міста до адвоката. Адвокат майже не пізнав Тараса, так він змінив ся за останній час.

— Що з тобою було? — спитав він. — Ти поста-рив ся на десять літ.

— Так, пережив ся тяжкий рік... Но, та що й про те говорити; скажи краще кілька я тобі винен? Треба було заплатити двіста п'ятьдесят гультенів.

Тарас рівнодушно відрахував гроші.

— Тепер ще одно: чи можна мою справу переда-ти до третого суду?

— Рекурс?

Адвокат похитав головою.

— Не можна! — сказав він. — Цілком не можна, цілком.

— Так, значить, помочи вже нігде не знайти? Все скінчено? — спитав Тарас ще раз.

— Все... От хіба доброта самого цїсаря...

— Цїсаря! — перебив його радісно Тарас.

Гадка про цїсаря його дуже вразувала.

— Як міг я передше о нім забути? Чому я скорше не прогнав своїх думок, коли така близька, така проста поміч!

Тарас цілком опанів від несподіваної радости.

Адвокат добре знав, що з того нічого не буде і так нарочно налякнув, щоби про те щось сказати. Та до Тараса вже ніяк було тепер говорити. Він плакав як дитина, і не знав як віддячити ся адвокату за ту радість, і почав цілувати його руки.

Адвокат порадив тоді послати поштою письмо до свого приятеля у Відні, щоби той передав цїсареві.

— Ні — відповів Тарас — пошту можуть обрабувати, приятель твій може помер вже... Я хочу все сам розтовкувати цїсареві.

— Та коли цїсар Фердинанд — Німець, він не розуміє по руськи.

— Не може бути! То неправда, тебе одурили. Цїсар — отець своїх підданих, він не може не знати мови своїх дітей. Будь ласка злагоди письмо. Через тиждень я приїду до него...

Не зважаючи на вговорювання жінки і сьвященника, Тарас рішив вибрати ся в дорогу. Він порадив вибрати старшиною Семена і йому поручив провадити своє господарство.

— Я хочу піти прямо до цїсаря, сказав Тарас. — Його дім певно там покаже мені кожда дитина.

— Та там не говорять по руськи... Ех, тяженько тобі, там прийдець ся, зітхнувши перебив адвокат.

Щож мені бояти ся, — торжественно відповів Тарас. — Я-ж іду по правій дорозі!

VII.

Тарас пішов до Відня, до цїсаря.

За три неділі прийшло від него письмо зі Львова. Там написав йому його земляк Туренко, що служив при війську і дослужив ся до фрейтора.

— „Мій приятель Тарас не письменний і просив мене написати вам; я-ж умію писати як сам полковник і тому повідомляю Вас, що Тарас живий і здоровий. Кланяю ся родичам і Касі. Перекажіть їм, що я скоро приїду до дому. Вони певно будуть вдоволені мною“.

Потім прийшло письмо з Кракова, а потім і слїду вже по Тарасови не було більше.

Тарас поїхав ще у цьвітні, а тепер уже минуло літо, осінь, начали ся приморозки. Жінки порали ся коло хати а мужичани звозили дрова з ліса.

Раз зайшов Семен до сьвященника переговорюючи о доставі дров для церкви. Шо ділі зійшли на те, що найбільше їх непокоїло. Семен уважав Тараса помершим а сьвященик говорив, що не можна так говорити, а треба ще підждати. Із кімнати імостві розла-вали ся риданя; то Анниція так побивала ся з горя.

Коли хтось застукав в двері. Анниція закричала і кинула ся до дверей. Двері розтворили ся і на поро-зі станув Тарас.

— Ти здорова? Я дітей уже видів, — говорив ці-луючи жінку.

Прочі дивили ся мовчки на його запале лице. Він ще більше постарів ся, його волос посивів а між бровами ще глибоше врізала ся знана морщина.

— Ти привів, здасть ся, добрі вїсти — скрикнув Семен.

— Так, добрі. — Він усміхнувся, та усмішка була гіренька.

— Боже мій, як ти посивів, — говорила Анниція покривлюючи поцілуями його голову, — чому ти так довго барив ся?

— Так довго... докидав ся побачити цїсаря.

— Ти видів цїсаря, говорив з ним?

— Так, говорив, як там то називають.

— Но, щож він обіцяв?... Розкажи нам.

— Тарасе, та ти мабуть хочеш істи? — перебила його імость.

— Так, я не їв майже цілу дорогу.

— Ось прошу... я сейчас, — і імость заклопотала ся прилагоджуючи йому поживу.

Та Тарас проковтнув кілька лише кусків і від-вернувся від стола.

— Щож ти? Іж судіє! — припрошувала імость, — Даруй, що я тебе так називаю, та ти і будеш знов скоро судією.

— Розумієть ся, — додав Семен. — Я обняв лише твоє місце до твого приїзду.

— Ні, — сумно відповів Тарас, — я неможу і не хочу бути судією.

— Но, й слава Богу, — вразувала ся Анниція. — Заживемо тепер ми тихо і спокійно. Ти поправиш ся, будеш часто ходити на польованя.

— О, розкажи нам тепер, — не втерпіла імость, — який цїсар? Чи правда то, що у него цілий дім в золоті?

Цілком не так, пані-матко; цїсар забитий, нещас-ний чоловік, дім у него із простого каміня...

Тарас помовчав, зітхнув і почав розказувати:

— Ішов я довго, дуже довго. По дорозі стрічав я багато мандрівників, та між ними не бачив я нікого щасливого. У кожного було своє горе. Але всі гово-рили мені, що я вибрав найліпше средство. Тільки один сьвященик, що підвіз мене до Львова, радив мені вернути ся.

— З того не буде нічого, от як би жив добрий Йосиф, — то можливо.

Я сказав йому, що я не потребую милости і що мені всьо одно, добрий цїсар, чи злий. Я шукаю справедливости і цїсар який би він і не був, повинен мені дати ту справедливість. На то сьвященик мені нічого не відповів. У Львові я стрітив фрайтора Туренка.

— Но, ось тобі і щасливий чоловік, а ти казав, що нікого не находив щасливого, — замітив сьвященик.

— Ні, він як раз тоді сидів без гроша, і взяв у мене лева.

— Ах, підлий шибеник, — перебила Анниція, — а мені говорив, що він тобі такий славний зробив пир, що аж!...

— А є вже він?

— Так, є!

— Все-ж я таки радіє був, що його стрівив. Він показав мені місто, звіринець. Не довго побував я у Львові і виправив ся до Кракова. Там уже не міг я розговорювати з подорожними, бо там не розуміють нашого языка. Довго ішов, нім добив ся до Кракова. То місто уже не австрійське а польське. Нені казали, що там нема цїсаря. Я здивувався, що можна жити без цїсаря?

Вкінці добив ся я до Відня.

Там уже цілком мене не розуміли, приходило ся з великим трудом дістати у них що небудь з'їсти, або напити ся. Треба було і губами і руками показувати тай то давали замість мяса — огірків а замість води — пиво. І всі дивили ся на мене, як на яку дивовижу та говорили: — „Поляк, Поляк!“ — З початку мене то сердило, бо я Русин, але потім я не звертав на се уваги. І пощо то Господь Бог розділив людий язиками? Чи-ж і без того мало горя на світі?

— То стало ся при будові Вавилонської вежі — пояснила імость, — розкажи їм отче.

Та сьвященик тільки похитав головою. Тарас го-ворив дальше.

— Що-ж то за місто!... що за місто, то ви і пред-ставити собі не можете! Я ніколи не думав, що тіль-ко людий живе у Відні. Там живе не менше людий, як в цілім нашім повіті,

— Та — що-ж ти?

— Що правда. Ось послухайте, коли показали ся у Відні перші домки я думав, що за десять хвиль ми доїдемо до цїсарського дому. Та ми їхали і їхали і кінця не можна було видіти. Доми чим далі були більші, а що народу було по улицях! Кругом був такий нестерпимий гамір і шум, що мене аж голова розболіла. Коли отямив ся, перед нами був луг, а там далеко взносили ся верхки церков, баштів та домів. Мені сказали, що то було передмісте, а сам Відень тільки тепер що пічнеть ся. І подумайте: довкола Відня сім таких передмість!

Дві години ми їхали ще Віднем. Вкінці старик що мене віз спитав мене, де буду я ночувати?

Я цілком забув про се і показую йому знаками, що не знаю.

Тоді старик сам завіз мене до якоїсь господи, і там наняв мені кімнату і харч за 50 крейцарів в день. У Відні то навіть дуже дешево. На другий день, слуга, дуже привітний і добрий чоловік, повів мене до пана Броза, приятеля нашого адвоката.

Пан Броза там не аби який то пан і уміє гово-рити по руськи.

Він мене гарненько привяв, но все таки сказав, що нема що сподівати ся на цїсаря.

— Цїсар то добрий чоловік і колиб тобі було тре-ба помочи на церкву, або як погорільцеві, — то він би тобі поміг. Та ти шукаєш справедливости...

— Так, не вже-ж він мені не поможе? Він же-ж буде відповідати перед Богом за своїх урядників!

Броза з початку мовчав.

— Та знаєш, його часто болить голова, — говорив вкінці в півголос, і він любить справляти собі забави, ліпити коробочки з паперу...

Я з початку не вірив своїм ухам, але Броза таки потвердив, що то дійсна правда.

— Та хіба-ж то можливо? — скрикнув Семен і попадає.

Тарас гірко усміхнувся.

— І не тільки те сказав мені пан Броза про цїсаря...

— Таже ти сказав, — зауважив я Брози, — що цїсар добрий чоловік. Я все таки хочу розяснити ему наше горе!

— Та він не розуміє по руськи.

Се мене ще більше уразило. Нашому адвокатуви я не хотів вірити, та тому панови треба було вірити.

— Отець повинен розуміти своїх синів — сказав я і гірко похитав головою. — Чи розуміє він по польськи?

— Ні, по польськи він так само не розуміє. В дитинстві був він слабого здоровля і його не томили наукою.

— Все одно, я буду говорити через перекладача, і все таки йому розкажу.

Та пан Броза на то знов похитав головою.

— Ти думаєш, що то легко бачити ся з цїсарем? Його дуже тяжко побачити.

Я знов почув як мене закололо коло серця та я запанував над собою.

— Гаразд, я буду ходити що дня, поки він мене не прийме.

Броза усміхнувся.

— Ти з ума зійшов! — скрикнув він. — Чиж то не всьо одно, що піти в селі до сьвященика. Ти краще дай мені просьбу і я її передам до палати.

— І її прочитає цїсар?

— Ні, такі просьби читають свояки.

— А я таки хочу рішучо з ним говорити і біль-ше з ніким. Так якже-ж його побачити?

Броза пильно поглянув на мене і сказав, що він поклопочеть ся про се, та що з того вийде, він ціл-ком не знає.

І я пішов від него в прикрім настрою.

— А я би чекала — сказала Анниція. — Я би чекала на цїсаря коло самих дверей (таж він виходить на прохід) і розказала би ему все.

Тарас усміхнувся.

— Я і сам так думав, — сказав він, — та з того вийшло цілком не те...

Я знайшов і дворець цїсаря. Його дворець, ви-глядає так, як старий кам'яний дім і не дуже то у-кращений. На всіх углах стояла сторожа з оружжєм. Цїсар, як мені казали, нікуди не ходить піхотою по вулицях. Він виїздить все з двірця каритою і стріло-мчить за місто. Там проходить ся в ліску а потім знов так бистро повертаєть ся. Я тому не повірив і що дня ходив яо двірця. Аж один раз я побачив як розвернули ся ворота і по при мене понесла ся кари-та та помчала ся улицею. Я вспів лиш замітити, що в ній сидів худий, слабый старик, обвинений в плац-

Ось то і був цїсар.

По двох неділях зайшов я знов до Брози.

Тоді сказав він, що авдієнцію виклоптав, та ко-ли вона він не знає. З палати повинні прислати пи-сьмо.

Ну, як письмо — так письмо! Прийшло ся іще-ждати.

Проминуло ще десять днів. Вкінці прийшов льо-кай від Брози і сказав, що авдієнцію призначено на второк за тиждень. Оставало ся ще дванадцять днів.

О, Господи, як довго вони ішли. Мені вони зда-вали ся вічністю. Ждав, ждав і все думав. Прикро було тоді...

В назначений день я зібрав ся як жених на свата-не. Надів високі постолі, убрав розписаний кафтан а поверх него білий баранячий кожух. Цїсареві треба показати пошану. І тому солом'яний бриль відложив я на бік а взяв чорну кучму. Як я сїдав до повозки, що прислав за мною добрий Броза, кругом мене тов-пило ся багато людців. Та я не звертав на се уваги.

По дорозі так само оглядали ся і дивили ся на мене

Коли ми приїхали до палати, прибіг до нас льо-кай. Він висадив мене і я пішов сходами. Там побачив двох вояків в червоних мундурах з оружжям. Во-ни досить здивували ся побачивши мене. Я показав їм дозвіл і вони показали мені, куда іти. Я увійшов до просторої салі. Її стїни були украшені позолотою і зеркалами. Тут чекали на авдієнцію.

Були тут найріжгородніші люди. І знатні пани в розшитих золотом мундурах і такі прості мужики як я. Тільки вони були з других сторін, і розумієть ся, ніхто з них не говорив по руськи тай убирали ся вони пнакше, як ми.

У всіх у руках була просьба, всі з пошаною сто-яли і ждали... Прошло не мало часу.

Вкінці з'явив ся якийсь панок в зеленому кафтані, і розставив нас усіх після стану. Військові стояли з військовими, духовні з духовними, а мене поставив з двома мужиками. Ми довго ще стояли. Я спробував було заговорити зі своїми сусїдами, та вони на мій запит щось пробурмотіли не зрозуміло своїм язиком.

Я зїставив тоді їх в спокою.

Вкінці розтворили ся двері і запанувала тишина.

„Цїсар!“ — прошептала Анниція.

Тарас похитав головою.

— Ні, то був батько цїсаря а за ним ішло трох полковників. Батько цїсаря був сивенький, звичливий старик. З кождим розговорював не довго, брав прось-би, ввічливо кланяючи ся і йшов до другого.

„То не цїсар“, і від тої думки у мене потемніло в очах. Та я рішив все таки, щоби там і не було, не дати тому старикови просьби.

Вкінці станув він пере-ді мною.

— Сьвяті угодники — зітхнула імость.

— Чомуж ти не даєш просьби? спитав мене по руськи один полковник. — То-ж батько цїсаря!

(Дальше буде).

ПРОЦЕС

православного ігумена Арсенія проти менеджера „Свободи“ Нон. Кирчова і її редактора Ант. Цвоковського.

(Дальше).

Покликано ще раз Константина Кирчова одного з обжалованих:

П. Гарван: Кирчів, чи ви не знали правдивого імена Чалого? Відп.: Так, я знав.

Пит.: Яке-ж його правдиве ім'я? Відп.: Його правдиве ім'я є Хаврюченко.

П. Гарван: Я скінчив.

Покликано знов Грицька Чалого, одного із свідків для оборони.

П. Гарван: Світлий Суде, я предкладаю тепер на доказ статтю з 30. цвітня, 1908 р. значить, статтю, яка була поміщена два місяці перед оголошенням мнимого очеркена. Обжаловані визнавали, що свідок Чалий писав для них багато статей, з котрих деякі були звернені проти російського православ'я; вони були переконані, що ці статі містили правду і на основі сего переконання вони вірили, що й ця стаття, яка є предметом розправи, була також правдива і для того її помістили. Я предкладаю отсю статтю на се, щоби довести, який характер мали ці дописи, котрим після їх визнань вони давали віру, і на основі котрих вони прийняли без розбору і своєю статтю, в якій містять ся мнине очеркене.

П. Сніткін: Протестую проти сего на сій основі, бо по перше п. Гарван може й проти своєї волі перекрутив докази, які виказала ся розправа. Я визнаю п. Гарвана, аби він вказав, де то ці обжаловані визнавали, що вони були переконані о правді сеї статі, яку він хоче тепер преджити на доказ. Цурковський визнавав, що сей свідок писав багато статей та що ніхто на него не нарікав і для того, коли стаття що містить мнине очеркене, прийшла до редакції, то вони були переконані, що вона містить правду. Для того заявляю, що сей предмет, який має бути предлений тут на доказ, є невідповідний, невластивий і недорічний.

Судія: Я не допустив би сеї статі, колиб ви не були старались оправдовувати очеркене. Я сказав вже перед тим, що після моєї думки се очеркене не є сего рода, аби його можна оправдати. Се однак є kwestія правна і лава присяглих має про те рішати; що до мене, то заявляю, що ою статтю допущу тому, бо ви змагали ся оправдати очеркене на сій ній основі, що обжаловані вірили в правдивість статі та що вони мали слушну причину вірити. Вирочим судії присягли владуть свій осуд про характер їх дописувателя і про стійність їх визнань, що вони мали слушну причину дати статі віру. Обовязок довести, спочиває на вас.

П. Сніткін: Я розумію, що обовязок давати докази не належить до оборони, навіть в тім случаю, коли йде о злочин очеркене.

Судія: Обовязок довести судіям присяглим, що очеркене було оправдане, коли ви змагаєтесь очеркене оправдати...

П. Сніткін: Коли Світлий Суд толкує закон в сей спосіб, то я застерігаю собі право відклику.

Судія: Лава присяглих має дати осуд...

П. Сніткін: При розправі кримінальній обовязок доказу не переходить на оборону.

Судія: Що до цілости справи, то певно, що ні.

П. Сніткін: Недавно тому, ривив апеляційний трибунал, що воно є не дозволено наводити доказ так званого незалежного злочину. Кожде-ж очеркене є само собою злочином і про се не може бути сумніву.

Судія: Тут ніхто не каже, що се (наводжене статі з 30. цвітня, 1908 р.) є злочином.

П. Сніткін: Коли-ж вона не є злочином, в такім разі не можна її тут наводити.

Судія: Її наводять ся лише в сій цілі, щоби показати відносини, які існують між сим дописувателем і редактором чи владителем часописи і щоби подати судіям присяглим факти, на котрих основі опирали обжаловані свою віру в те, що стаття містила правду. Є се дозволено також тому, щоби переконати ся о вірогідності свідка.

П. Сніткін: Протестую проти сего, бо таке поступоване є невідповідне, немістне і не до річи. ця стаття була оголошена перед мнимим очеркенею і вона не має з очеркенею ніякої звязи; тимто не можна її наводити на доказ злочи-при сій розправі і я застерігаю собі що до сего право відклику.

(Статтю назначено яко доказовий залучник 6).

П. Гарван: Розуміється, що обі сторони мають право роботи при сій перекладі поправки: Читає: „Свобода“ ч. 18, 30. цвітня, 1908 р. стаття Грицька Чалого.

„ВОСКРЕСЕНІЄ“ КАЦАПЬСЬКОГО ЛАЗАРА.

В 13. числі „Свѣта“ я вичитав, що 18 (5) Априля було „тезоименитство Возлюбленнїшого Архипастира, Вископреосвященнїшого Владика“, що живий до Бога сягає, Платона. В цім привитанню розмазуєть ся, що це святкування роковин російського Архипіпа припало як раз з днем воскресенія Лазара „четвердньового трупа, який однак по божому гласові встав і знов зробив ся живим чоловіком“. Пишеть ся, що то була велика радість за для сестер й приятелів Лазарових. Читаючи далше я помітив тут забгато непевного, не правдивого. Лазаром, та сестрами й приятелями його названі зовсім не ті люди, яких треба було зрівнати з цим чудом, як що так скотились автори, мавшом на меті як найліпше розмазати це „привитане“. З того глїшов оден глум. То я й хочу „творцвв“ сього „привитання“ в цілій „будові“ допомогти, бо се вядко йому не по змозі. „Засмердївший ся“ Лазар — це не уніятський нарід, яке назвиско цей безглуздий автор дерзко зисмілив ся кинути цюмо народова, а цим Лазаром з'являєть ся не хто

иньший як саміснїкий Архипіпа російський, чи то тот вибачаєть „Архипіпа“ Платон. Сестрицввою Лазара, це жона з Київської „толчучки“ (фрлівський жіночий монастир), який поблизу браського монастиря, де цей павук расейський до одїзда до Америки на „роботу“ мешкав. Приятелі — теж цвво Лазара — то члени третього російського одїлення — обовязок яких шпигувати за російським громадянством, кажучи без обиняків — справжнї шпиги згаданого уряду.

Як же це так? А от як:

Цей Лазар-Платон до свого одїзда в Америку займав посаду ректора Духовної Академії в Києві, в якій учать ся на полів та архирей, таких саміснїких, як він сам. Коли обрали від Києва посла до 2-ої державної Думи, то його, яко добре відомого січа темряви й прихильника мордерства, київська чорна сотня (народні зрадники, гнобителі з ватагою відпадків громадянства), обібрали за посла. Це сталося через те, що справжнї народні прихильники розбігли ся на партії й почали сваритись за свої програми, а це і вишло на користь чорній сотні з сї Лазаром.

Поїхавши з Києва до Петербурга, в Думу, він — цей „святитель“, не прилучив ся до заступів покрявженого й ограбленого народа, здертими з якого грїшми й він користувався, як в Києві, так й в думі, а прилучивши ся до „чорних“ — то є до урядовців, на чолі з катом Миколою. З цими мордерцями він був за одно супроти покрявженого народа. В Думі він вступав за дуже темними й кроважними промовами, захищаючи на підставі перекручування святаго письма — мордерців й топчучи своїми брудними лапками права усіх покрявджених. Монах, який відкрі ся від миру, заліз по самі уши в політику — як це вам здаєть ся, дуже мило! — та ще й впевняє, що це по христїянськи. Хиба Христос Бог був послом в жидівським або римським парламенті?! За таку зраду й невдячність ширі заступці народні добре йому носа втерли. Це як раз так, як в московській байці розказуєть ся, що одна свиня забралась під дуб віковий, під яким було багато жолудів. Найлась досить, лягла проти сонця та виспалась, а потім встала, лупнула баньками та й давай корінь у дуба рити. Дивлячись на цю „працю“ ворон з дуба, що в тім разі на нїм сидів, каже їй: „що ти робиш, та адже-ж як ти обголиш корінь то від сього дерево може згинуть“. Я о тім не дбаю — відповіла свиня — нехай сохне, мені аби жолуді були, майже я від них жирю. „Невдячна — відповів їй на це дуб, жеби ти мала змогу підняти до гори своє довге рило — тїб в'явила собі, що ти смачні жолуді на мені ростуть“. Так й з нашим Лазаром. Наслав ся в волю людської крови, а опісля сеї операції давай під ним аму рити. Скільки раз він не зривав ся з темним своїм базіканєм в думі — його завше зганяли з ораторської трибуни окрикками: „геть зрадника, геть павука!“

Опісля того він дуже зганьбив ся й повісив носа, не видаючи себе подітис і заквати ся від сору. Деж йому вже не можливо було вертатись на свою посаду, або на иньшу, бо він цілком зїстав ославлений на всю „матїнку“ — Расею, яко зажерий чорносотенець. Тому то він замер, навіть засмердів ся. „Аще віру іmeshи, то і вмерши оживеш“ — сказано в святїм письмі. Він цвво і тримав ся, бо був певний, що його „воскресить“ й знов наставить не то що за січа, а навіть за Архисїача темряви — голова російської церкви — російський Бог Микола, який по своєму бажанню або відбравє житє у народа, або дарує. Цей „Бог“ всемогутий, вездісущий, всенїдаючий, бо тримає біля себе, за здертї з народа грїши, величезну натагу народних зрадників — кровопийців, розбїйників, таких як і сам. Вони його яко свого ватажка захищають, шпигують та донєсуть йому на людий й по його бажанню вишають нарід. От цей „Бог“ й „воскресив“ його, цвво чорного Лазара і післяв до Америки лизити по ній, — по його звичаю — обдирати як не силмиць, то облесностию бідний працюющий український (не російський) народ. Коц сього Лазара „воскрешено“ — то наперед зраділи сестри зі фрлівського монастиря, а є досить файні. Цей Лазар часто і густо відправляв задля цих баб „Службу Божу“. Що й не диво, він безамїлійний чоловік. Далій порадили й приятелі його — шпиги, чи в свїтській заразі, чи з широкими рукавами (волохати), що так красиво вирагували з сору цвво темного Лазара, який уже навіть був засмердів ся в Расі. Це в „привитаннї“ цїм кажесть ся, що коли Лазар ожив, то „в грудях, книжників та фарисєїв закипіло багато злочи та ненависти, з приводу сього“. Лазаре! Та за цю брехню тебе Лазар-Платон несолоного з'їст! Книжники та фарисєї російські (митрополити в урядовім синоді й иньші архирей) майже підсакували так, що трохи собі ніг не повикручували, від радоців з приводу ожитя чорного сього Лазара. Євангелський Лазар опісля ожитя поїхав за море на острів Кипр, а цей Лазар (опісля ожитя) придибав теж за море — до Америки й лизит тут сіюч темряву й ворожечу. В цім „привитаннї“ автор далій каже: „Хиба наш Лазар уже не встает — от-от на наших очах?“ Гей, що встает, та встает, бо скрізь уже даєть ся чути... який від нього вітер йде по Америці; заколот й ворожеча. Там ще є надруковано: — он перший вдохновитель темної дружини кривославних шпигів з підризнаними гривами, он перший труженник в ділі витрушування українських кишенів! Он і перший печальник за нас (лопів російських), а не за Русинів, бо не тільки свої кишені набивав центами та долларами, а й за наші не забував, та частину й Миколі в Росію відсла, переминюючи долари на рублі, від чоого грїши збільшують ся в двос“. Далій автор каже: „щасливі ми, що такого Архирєя імами“.

Тепло нам з ним! „Та ще й голоду не почувеш та й праці жадної не знаєш! Добрий архирей, вельми добрий! На процентї як другі не рахує, а все з гори горне до власної кишені без жадних рахунків. Далше „автор“ каже: „Сже будї, будї!“ — се певно давай і давай, все віддавай... Ще мало! Лазаре! Остатні центи та долари забираєш с. є. видаєш у бідних та темних Русинів-українців, які зароблені тяжкою працею під землею. Але що ти Лазаре з цілою ватагою підлазарків — даєш їм за те? Чи ти христїянин, чи атеїст? Порядошнї атеїст не чїпляєть ся високого ученя Христа Бога, але все таки хоч совість має. А ти?! — Ти атеїст без крихти совісти. Чом та й де ти звч ся, чи не в шпигівській школі?! Чи не доводять ся часом твоїм батьком „по хресту“ г. Судейкин, що колїс був в Києві, а нарештї й начальником добре відомого тобї 3-то одїлу в Петербурзі. Чи ти знайомий хоч трохи з етикою й чи знаєш, що таке мораль та гуманність? Певно це не за для тебе а за для бідних, бо твоя етика в животї, мораль — в брехнї, сіяню темряви, а гуманність твоя з'являєть ся в тім, щоб по більше центів та доларів пограбувати с. є. як найліпше пограбувати нарід. В своїх церквах — як що дозвільно й не грїх цим іменем їх назвати — ти замісто Служби Божої і молитв виславляєш цїсарів зі всього свята, крім японського, свій урядовий расейський синод і т. и. навіть коли буває „великий вхід“ з чашою, в якій як ви учите — Тїло та Кров Хрїстова, що в той час почитуєть ся? Чи не грабитель расейський?! Та то страшне колгунство, то глумлене над всім святїям! В промовах своїх в Лазаре зі своїми підлазарками сієте темряву й розпалюєте ворожечу межи чужим нам народом, же би свій свого кусав, а ви з боку неситий посьміхували ся диявольським цекельним смїхом. Чи-ж то є в ученю Христа? Чи може я брешу — а чияж то є „преса“, „Свїт“ та „Поступ“, не твоя? Тиж туда й свої бляги віддаєш до друку. Та там в них ціле пекло, о якїм ти кажеш, що оно буде на „тамтїм свїтї“. І це „восточний“ обряд, та ще й „краснїй“, як ваша кацапська несила „братїв“ звикала базікати? Певно восточне „Гара-кірі“, яке в Лазарі російські чїняєте над темними батьками та й їх дітьми. За его кроваві центи ви, Лазарі, так красно віддячуєте ся цьому народові?! Це так, гаразд — за моє житє та мене й бато! Нащо ви недоверки, вироци расейського громадянства, гуманите і підбваєте нарід, щоби він кинув свою мову, а живнав кацапську? Якому чортові — крім вас Лазарі тут в Америці потрібна московська мова. А за для неї скільки золотого дїтячого часу пропадає даремно, чоого вже не повернеш! І всьому ви, драконі, виною! Заколот той стїняв, як не й? Українські святїєнники, яких ви, Лазарі кацапські, гань-

бите, то плоть від плоти і духа українського народа й вони від широго серця служать своєму рідному народови й нарід їх розуміє й любить. В школах у них учать на рідній мові, не мордують, як ви дїтей, верозумїим їм язиком. Чого ви до них чїпляєтеся мов собаки, та ви їхнього й підметка не варті — не стоїте! Дракона! Відстаньте, не мордуйте нарід, не знущайтеся з нього, бо час заплати настане! Хоча ваша крияда панує, але правда засяє ясним промінєм — тоді горе вам людодїи! Майже хто добрий бом в Расі, без жадної освіти й без крихти совісти, той здатний за шпигу й того расейський уряд засилає в Америку провадити його зрадливу політику. Найдїть мені хоч одного з цих Лазарів, хоч з якою маленькою освітою — буду радий його видїти; але я певний, що не знайдете, коли я завше маючий стосунки з ними, не здибав ще ні одного. Все неукї, іпожнені зла! Другим разом я їх здебільшого назву по імені й покажу чїтачам їх дїяльність та й совість їхню з'явлю во всїй наготї і красї. А ти головний Лазаре, лизав уже й в Канаду закладати бизнес, а опісля обдерши моє кацап ляпку на лапті — підбвяти їхати до Сибєрії?! Покаж ся людодїе, не мордуй безвинний нарід! Закажи своїм підлазаркам щоби не лаялись в своїх „православних вірганях“, та перестали мов пси, брехати на українських святїєнників та Епископа. Ви звичайно кажете „наші русини“ — та чоож вони ваші, хиба вони говорять по московськи? Збирай навколо себе москалів та й дерз з них шкуру, як що вони того забажають, а чужого тобї по мові, звичаю й вірі народа не чїпай! А то іще ліпше, збираєть ся расейські Лазарі, та їдть до Расі, „матушки“. Досить уже награбили доларів, переминьте на рублі й ол райт, а там будете давати допомоги саตราпови, чи то так, катови Миколї вшатаь та грабувать нарід, бо у нього уже руки й ноги в народній кровї й він по колїна бродить в нїй, не маючи змоги перевишати відразу все расейське громадянство. Він чекає вас і вашої допомоги. Де котрі з вас будуть вшати, а решта звичайно по расейському — благословити не чортоугдне діло. Бо тут тебе Лазаре спіткає та сама участь, що й попереднього Лазара Тихона. Тїкай поки райїше!

П. Гарван: Під статєю підписаний „Грицько Чалий“ (Дальше буде).

В справі видавництва календаря Р. Н. Союза на 1911 рік.

На американській Русі-Україні календар видаваний заходом Р. Н. Союзу, се одинока книжка яка знаходить ся доступ до рук загалу, яка розходить ся масово, бо її дістає кождий член нашої народної організації. В виду того сей календар повинен бути багатий змістом, повинен стати необхідною книжкою в руках кожного Українця живучого тут на чужинї. Щоби справді се видавництво могло сповнити ту велику місію, стати необхідним порадиником і товаришем в чужанї, тому то воно не може бути ділом одної особи а твором більшого гуртка людий. Видавництвом календаря мусять заїтересовати ся всі ті, що працюють на просвїтнім полі, які почуввають у себе досить снаги і кебети, щоби кинути рівнож іскру народної просвїти.

Календар Р. Н. Союзу не є власностю одиноці або якої спекуляційної спілки, не є видавництвом обчисленим на зиск — але його властивелем є загал Українців гуртуючих ся коло Р. Н. Союзу, а його цілею служити українській справі а передовсім продирати ся до найтемнїших закутїн, будити незрячих, заллать людей до праці на народній ниві, промощувати дорогу до кращої будучности. F108

Календар на 1911-ий рік буде поділений на слїдуючі відділи: календарський, белетристичний, научний, суспільний, технічний, хронікарський, гумористичний та інформаційний. Формат такий, як і з 1910 року, то є мала вісімка. Пожадано будоб, щоб увесь матеріал призначений до календаря був надісланий найдалше до 1-го серпня с. р., а в сей спосіб календар вийде скоро і скорше його буде можна розіслати членам Р. Н. Союзу.

Передовсім відзнаємо ся до наших Вп. Поетів, щоби

осїдлавши свого крилатого пєгаза і побувавши у завертних вижинах, надсилали нам стихи, передовсім патріотичного змісту. Для гумористів в календарі відчинимо зовсім окремиий куток. Крім надземської слави як земну вигороду прирікаємо кождому з поетів по 5 центів від стрічки друкованого верпа.

Крім сего просимо усіх, у кого є сила і кебета по сему послужити нам короткими оповіданнями і науковими розвідками. Оповідання мають бути короткі, не переходячі 5 або 6 сторін друку малї 8-ки і першешество мають оповідання з житя наших емігрантів в Америці, дальше історичні і патріотичні. Письменикам будемо платити від печатаної стрічки по 3 центи а від перекладів по 1-му центови. Що до тем розвілок наукових просить ся порозумїти листовно з редакційним комітетом, щоби евентуально таке не лучило ся, що одну і ту саму тему кількох людий обробить.

Рівнож просимо усіх щирих людий заняти ся коллєктованєм оголошень до календаря. Оголошеня будуть такої величини: ціла сторона, 3 1/2 x 5 1/2; інчів — 25.00 дол.; 1/2 сторони 15.00 дол.; 1/4 сторони 10.00 дол.; 1/8 сторони 5.00 дол. Гроші за оголошеня треба безусловно платити з гори. Охочї до збираня оголошень в якісь давнї місцевости звольте ласкаво порозумїти ся з редакцією в цілі одержаня повновластї та близших інформацій.

Братства, парохїї, товариства і т. д., які хотїли би помістити свої фотографїї в календарі Р. Н. Союзу на 1911 рік звольте ласкаво прислати дотичну фотографію а крім сего 3.50 дол. на виготовленє а фотографії кїша (cut) до друку.

В усіх справах, тїкаючих ся видавництва календаря на 1911 рік просить ся удавати ся по близшї інформації до:

Anthony Cukrowskyj
184 Hudson str., N. Y. City

SWOBODA

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

184 Hudson St.,

Published every Thursday at 184
Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONITAYSHYN,
Superintendent

Box 112, Elizabeth, N. J.

Адреса мешканця:

326 Rose Hill Place,

ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ, editor,
184 Hudson St.,

NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW, manager,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Засоби для руського народу в
Америці і орган „Р. Н. Союз“,
виходить що тижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00

до стар. краю на 12 місяців \$2.00

в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба всег-
да з гори.Гроші треба посилати в реджі
стріваним листі, або через ек-
спресовий, або поштовий money
order (моні ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішлить нам бо
без того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Допиши просить ся писати ли-
шень на одній стороні картки.
Допиши непрагожі до друку ни-
щити ся, наколи з гори не було
засначено, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.

ЗБИРАЮТЬ ЖИВНО.

В останніх днях зайшли на американській Русі, а спеціально в р. кат. церкві важні моменти, котрим мусимо ся ближше приглянути і зробити свої рефлексії. Перше всего мусимо згорі зазначити, що головним махерам баламут, неспокоїв, завзятої борби, ба навіть проливу крові братньої: русько-угорським духовникам починає ся рвати і то на добре. До часу збанок воду носить, приповідать люди, до часу обрихували угорські священники свого законного єпископа, своїх братів по званю віри і народности рус. кат. священників з Галичини і тих з Угорщини, котрі не хотіли піддати ся команді самозваного комітету духовних і свідких авантюристів; та час кінця комедії зближає ся а перші виступи сего вже появили ся. Нарід без критичний вірять баламутам дальше і робить волю захланних бізнесістів в сурдутах і реверендах, вірять сліпо і хто знає, як дасть ся баламутити тут мусимо повторити

пословицю „до часу збанок воду носить“ бо неможливо є річку, щоб і нарід не пізнав ся на хитрих лисах і не сказав своє послидне тем твердійше слово, чим довше буде баламучений і держаний в блуді; нарід руський добрай, легковірний і чесний але заховує сі чесноти так довго, доки не увидить своїми очима і не почує на власній шквірі, що єго опшували: а тогди гнівови його нема міри і „последная“ готові стати ся „горшія перших“. Та впрочім лашім справу гніву народа часови та тому хто доживе, то і побачить як опшуканий нарід порахує ся з опшутами, а ми вернім до річи. Угорський єпископ Фирцак, дістав з Риму приказ відкликати о. Лавришина до старого краю, себ то до Угорщини; він сей приказ зараз і виповнив звертаючи ся з горячою просьбою до нашого Впреосвященого Владики Сотера Ортиньського, щоб сей закомуніковав о. Лавришинову рішене апостольської столиці. Що зробить з тим фантом отець Лавришин, не наше діло судити; знаючи однак дикую претенсіональність і непогамовану зарозумілість того духовника, можемо припустити всяку евентуальність, не виключаючи упертости, яка є тому чоловікови вроджена. Коли прийшло вже до того, що маємо ся розпрацати з тим борителем на вітер, незвадять згадати що о. Лавришин був першим і найголовнішим ініціатором тої нечуваної ворожнечі русько-католицького з малими винятками угорського священства, яка спалахнула між угорськими духовними а Впр. Єпископом та прочими священниками з галицької як і з угорської сторони. Если би о. Лавришин, чоловік на око поважний і серйозний, хотів був руководити ся здоровим розсудком і любовію до спільного нам обряду, віри і народа і свої серйозности хотів ужити на змігиговане своїх о.о. краянів, був би певно тіпав ся нині о много лишими овочами своєї праці; а так „яке посіяв таке буде і збирати“, „котозі по заслузі“, що хотів, те і має. Працуючи його в далеку дорогу, жичимо єму зі щирого серця більше розваги і серця.

Другого старого бурителя, товариша і кумпана першого, чоловіка вікового, але на жаль сильно нарваного, по ледво що скінченім однім нещастю (зломив собі ногу) стрінуло друге нещастє.

Тимто другим нещасним провідником угорського народа і членом егзекутивного світського комітету, чорним духом цілої акції угорських священників є Акакій Камінський зістаючий як незалежний і суспендований в чинній духовній функції в Charleгоу, Pa. Довідуємо ся, що угорський парохіян з Mc

Adoo, Pa., Кніш, де о. Камінський був незалежним священником в незалежній угорській церкві, казав арештувати о. Акакія. О. Акакій пересидів в Charleгоу, Pa. в тюрмі дві ночі і оден день, одну ніч в Altoona, Pa. а звідтам переведено його до Harrisburga, а в кінці дня 26. червня перевів єго Стефан Поступак поліцай з McAdoo до Hazleton. От. Акакія випустили вправді за злочинєм єго зятем, о. Яцковичем з Scranton, Pa. ковці в сумі 3.000 долларів, але з того мала потіха, бо horlivі vodcovia uhrogrusko narodу і uđa ekzekutivnoho Harisburgskoho duchovno-cyvilnoho komitetu а іменно: о. Яцкович зять, Corej з Wilkes Barre, Pa., Molčanі з Kingston, Pa., Яніцький старий (декан а тепер незалежний в McAdoo, Pa.), Н. Мартяк з Hazleton на schudze в Hazleton, podtrimanej 27. червня, ухвалили за найвідповіднійшу річ узнати о. Акакія Камінського „šalenym“ себ-то відступившим від здорових зміслів.

Що зробив о. Акакій не знаємо напевно, а те, що нарід собі переповідає, не можемо подавати до публичної відомости, хотяби з огляду на моральність і так вже сильно здеморалізованого народа подібними о. Акакієви просвітителями. Учинок о. Акакія правдоподібно колідує з карним законом, та здаєсь є не якимсь малозначним переступством, коли власти жадали за випущенє його на волю аж \$3.000 заруки. Характеристичним є факт, що в обороні о. Акакія його друзями: Corejom з Wilkes Barre, Pa., Яцковичом з Scranton, Pa., Молчанієм з Kingston, Pa., prevelebny раном Яніцьким з McAdoo, Pa. та Н. Мартяком з Hazleton, Pa. на 27. червня зроблений schudzu в Hazleton в цілі рагована кумпана з халепи, згадані prevelebni раны duchovniki узнали за найвідповіднійший аргумент до увільнення о. Акакія від тюрми оголошити його „šalenym“, себ-то по руськи збожеволілим!!

Видно мадярони приходять вже поволеньки самі до пізнання того, що у них не всі в дома, чи як то вони говорять: суть „šalenі“, але поки що, це мають себе за vodcov uhrogruskeho naroda і не одну ганьбу та сором ще спровадять на бідний нарід, заки опинять ся на тій дорозі, що Лавришин і Камінський. В кождім разі можемо сміло сказати за німецьким поетом: „Das ist die Flucht der bolsen That“ — се є прокляті злого діла!...“

Moderator.

Окружне віче

в справі фонду ім. М. Січинського, оголошене в „Свободі“ дня 16-го червня відбулось в заповідженім часі дня 19-го червня с. р. в Butler, Pa. Позаяк оно було цікаве з двох взглядів

прото подаю перебіг з нарад до публичної відомости.

Віче розпочалося о год. 6-ій вечером промовою місцевого священника о. М. Балого, в якій привитав всіх зібраних, що прийшли для звелачаня Січинського, тай опісля запросив до провадження віча о. М. Стефановича як председателя віча, п. І. Бунгу як заступника, а пп. Юзька Петрицака і Стефана Когутанича як секретарів.

О. М. Стефанович, подякувавши за вибір, перечитав програму віча і запросив п. Евгена Гвоздика до виголошення реферату. В совісно виробленім рефераті представив д. Гвоздик значне виховаче для широких верств народа впливаюче з устроювання таких віч в честь народних героїв, а коли при кінці запитав ся зібраних, чи годять ся з чином Мир. Січинського, відповіли йому зібрані гучними оплесками.

Другий з черги говорив д. Кінаш з Бутлер про вічну борбу руського народу з своїми гнобителями, передодячи важніші історичні події. Певний себе говорив бесідник так різко і переконуючо, що тронуло се навіть хрунівську душу Луцикових агентів, які зачали переривати. Та они скоро опинили ся за дверми.

Опісля говорив приступно, жваво і ясно о. Вацшин з McKeesport про подожене і борбу наших братів в Галичині під ту пору, почім д. Е. Гвоздик, як секретар фонду ім. М. Січинського, перечитав справозданє з фонду від початку його основаня, а присутний на вічу касієр фонду п. Петро Феш з Homestead предложив зібраним книжочку банкову, викажуючу, що дотеперішня збірка вивозить \$629.63, а улькокована на особній книжочці під іменем М. Sichynsky's Fund в Homestead Savings & Trust Co. Председатель віча предложив книжочку банкову зібраним до переглянення, та ті-же виразивши своє довіре зарядови фондом, приступили до вибору комітету, який має зайнятись збиранєм датків на фонд Січинського в Бутлер, Pa. Вибрано пп. Ореста Кіляра, Дмитра Медвія і Стефана Малецького. Треба було видіти вдоволене всіх зібраних, коли на питанє председателя віча — чи приймають на себе той обовязок — відповіли кождий з осібна: „дуже радо приймаю і буду старати ся як найбільше зібрати.“ Слава ім!

Тут наступила мала перерва, підчас котрої місцевої хор під проводом п. Колоньського відспівав удачно кілька народних пісень.

Слідуючий з черги бесідник був о. Ротко з Карнегі, який в горячій і пориваючій бесіді виказав нерозум такої борби, яка провадить ся між руським народом ту в Америці.

Опісля уділено голосу чорногорському православ-

ному священникови в Бутлер. Просив, щоб між всіма Славянами була любов, згода а не борба, віддав честь Мирослави як геросви свого народа, бо нікчемний той нарід, який не уміє шанувати своїх героїв, як виходило з його бесіди. Зібрані нагородили його гучними оплесками.

Последний з черги забрав слово о. М. Стефанович. Та ледви він зробив вступ до своєї бесіди, коли на галю влетіло двоє хлопчиків, викрикуючи, щоб бесідник ішов говорити до „Alleghenської парафії“, а не до Бутлер. Се був плян спасителя американсько-русских хрунів — Луцика, який від двох тижнів організував там проти-Платонівську організацію.

Та о. Стефанович не дав ся збити з пантелику. Вичекав спокійно, аж поліціанти не взяли Лудаківських послів до холодної, а опісля докінчив свою бесіду. Після його гадки — говорив він — така благородна душа як Мирослав не поклав в офіру свого молодого життя за лучшее частє цілого руського народу без ріжниць. Тримаючись засади, що дурного і в церкві бють, Мирослав певно мерзив ся тими лінюхами і дурними з помежи свого народа, що не розуміють, який они нарід, які його права та як йому стреміти до осягнення тих прав. Мирослав офіровав своє жите лиш за хлопів свідомих свого іменя як нарід, своїх прав і стремління до тих. Взивав присутних, щоб старались через читанє мудрих книжок бути свідомими, а через се гідними жертви, яку поніє Мирослав Січинський.

Відспіванєм народних гимнів закінчено віче о год. 8:30 вечер. Зібрано \$12.15 на фонд ім. Мир. Січинського.

З нагоди того віча насувають ся такі гадки:

Хотяй тепер по всіх наших громадах шаліє дурна борба про віри, то православному священнику — але Чорногорець, не кацап — приходить на віче в честь Мир. Січинського і своєю мирною промовою учить наш нарід віддавати честь своїм героям. Рівночасно-ж Луцик організує несвідому, дурну голоту розбивати віче, устроєне в честь народного героя. Чому-ж так? Во рождений православний — чесний чоловік; відступник від свого народа і віри не є чесним і не може бути, він — сьміте. Позаяк знов відступники від свого народа і віри, Москалі з під Горлиць, посварились з Платоном і організують по Америці проти-Платонівську організацію, то найліпшим середством против іх завсе-діявольської роботи устроювати віча в честь Мирослава і користь фонду його імені. Во если кацапи будуть хотіти розбивати такі віча, тим самим они здемакують ся як вороги поліпшеня долі бідного народа.

Учасник.

Слова правди.

В 23 і 25 числі „Свободи“, читав я статі під заголовком: „Допись з Edwardvill-ю“ і „Наша побіда“, а був підписаний „Бувший цареславний, тепер уніят“. Ті статі, як думаю, повинні припасти до впадоби широкому загалови нашого руського народа, а вже не висказано утішали они мене.

Утішили они мене тому, бо бачу, що наш руський нарід зачинає прозрівати — любити своє, зачинає йти вперед з словами нашого великого генія: „В своїй хаті, своя правда і сила і воля!“ — Бідний ти руський народе! всюди тебе запрошують, але не панувати, а служити. Всуди тобі обіцяють золоті гори, аби лише ти брате продав свою віру та своє рідне слово. А коли вже його продаш, відразу стаєш невольником — слугою, а той ворог, що давав золоті гори, паном над тобою. І той ворог так довго тримає тебе у себе за невольника, поки не обідрє тебе зі всього, зн. використає твою силу умову і фізичну до праці в користь свого, гроші если маєш видоїть до цента. І так як та павка, коли нассе ся доволі людської крови, упадає, так і той ворог твій, коли виссе з тебе все, що було колись тобі найдорожше, а йому користне, опрокидає тебе від себе і встидєє ся тебе як хруня і зрадника своєї віри і народа.

В краю купують наш нарід Поляки і Мадяри за ковбасу, шклянку, уряд, а Москалі за рублі; і за ті річи вирікає ся син свого батька, донька своєї матери. Хтож то робить? То роблять люди продаїні і без чести, що за гріш, ковбасу продалиб і своєю дитяну. Тому винні по чисти Поляки і Мадяри, котрі не дали нашому хлопцю школи — просвіти, за його кервавий піт на панських лані, натомість випроваждали зі стаїні послідну корову за податки; а по часті вицен і сам нарід, що не любить своє рідне. Дехто закине мені, чому нарід винен, коли він темний? На то скажу, що богато иньших народів, є також темних не вмєє ані читати ані писати, а прецінь любить своє рідне слово і віру ще більше може як той що вмєє читати. Возьмім таке: коли тут в Америці хто запитає деякого Русина з Галичини що він за оден, то оден скаже що Поляк, другий Словак, або Мадяр, навіть і „Greek“ а сказати що Русин, то не скаже; коли йому хтось піддасть, що він Москаль, то з легким сердцем і чистою совістю і на се притакне.

З того користають ріжні хруні і дурні світи, та роблять на добрих людях незлий бізнес. Таких людей найбільше манти Москаль рублями, та не раз обіцає наперед великий говір —

викропили на батюшку а може і на росайського біскупа. На жаль знайшли ся такі захланні люди і між нашим сьвященством, бо в лісі знайдеть не одна кривуля; от приміром сьв. Товт, сьв. Гумецький, великий чудотворець Арсеній, Обушкевич, Красіцький, Крохмальний; за тими пішли деякі кепські дяки та і сьвітські люди. Хтож то є? То суть невольники, росийського рубля, то суть зрадники свого руського народу. Таких людей наш нарід слухас і за їх проводом іде. Щож вони говорять: „адная вера, адін народ, цар даром церкви будусь, цар батюшків платить. Як адная вера?! Хто дав Москалеви віру яку не ми Русини; яку? — греко-католицьку, бо тоді не було ще шизми, а зробили її люди захланні також задля бізнесу. Який адін народ?! та ще Москаль не вилупив ся на сьвіт, як ми Русини мали вже свою просьвіту, своє паньство, свої гроші. І аж по довгим часі, коли Москаль вилупив ся, то тоді намі учені люди їхали тих молодих твердо-любів учити. — Подивіть ся до історії! Дальше: ану покажіть де вибудував цар даром церков для галицьких чи угорських гр. кат., що перейшли на царславе? для галицьких і угорських хахлів як називають їх правдиві Москалі? За мій час побуту тут в Америці, не чув я ані про один плейз, деби цар даром вибудував церков, а то лише знаю, що коли нарід сам собі вибудує, то хоч не хоч мусить її записати на царя. Комуж ви дурисьвіти, ви зрадники очі милите? Чомуж цар чи Платон, коли вони такі „благодяжні“ не заплачуть в Вилкес Барре, Па. довгу 40.000, що наробив їх сьв. Товт, чомуж в Пасайк звиш 20 тисяч довгу, чомуж в Лопез на двацять фамілій є понад 2 тисячі довгу? Дальше кажете: цар батюшків платить. Та як платить, коли люди з Едвардсвіл, Па. купили собі батюшку у Платона за 8.500 доларів. Хтож ті батюшки? Наші кепські піддяді. Добрий і чесний дяк не піде на батюшку, бо дебуть дістане хліб, а кепський не може дістати місця, тому іде на батюшку. Дістане там 25 дол. від народа, а 25 дол. від царя, має 50 дол. місячно, отже тільки кілька наш середній дяк і кунтент. Коли би трафіло ся йому місце на дяка за 60 дол. вертає назад. Значить плов перед тим в лице своїй матери, тепер плов Москалеви. На таких ти народі зійшов сьвященників?!

Не достас ім вже галицьких і угорських дяків, та зачинають брати ся вже до наших церковників як їх називають паламарів. Таж прецінь в Оліфанті, Па. намавляв Олып. церковника від нової прегарної церкви сьв. Кирила і Методія йти на росийського батюшку. Але зле графив, би той, як чоловік чесний, а при тім щиро-любучий свій руський нарід, дав йому добру відправу, кажучи: „Хибабим ходив з обрзцями жебрати по плейзах так як ви!“

Тепер подивім ся звідки платить цар тих 25—40 дол. тим нашим піддядям а тепер батюшкам. Може зі своєї кишені? Ні — він же не здурів! А звідки? — Хлопськими закровавленими грішми платить!! Спитаєте: — як? А так — що там в Росії дре з хлопа послідну сорочку накладаючи великі податки, а ту посилає їх нашим хруням. А колиби хлоп важив опімнути ся о свою кервавицю — то іде на багнет або на шибеницю. А ти брате тіпиш ся, що цар батюшці платить, а не знаєш, що гам в Росії може не один хлоп або не одна хлопська сирота гірко заплакала а може і марно згинула, через сі засилані тут до Америки для зрадників рублі. Тепер числїть, кільки хлопського гроша іде на тих агентів царя, а є їх тут тільки, що пієв. Такий Гладик, такий Николін, Фекула кільки вони беруть місячної пейди? А то все є гроші обліті сльозами хлопських бідаків в Росії. Чиж такий Гладик або Николін рваби собі волосє на голові за що будь, так як рвали собі на вічу в Едвардсвіл, в обороні за „адну веру і адін народ“? От видиш народе, яких маєш непрошеных гостей, через котрих ще твої діти покутувати можуть за сльози і кривду росайських хлопів і сиріт! Але чи скорше чи пізнійше — правда мусить взяти верх.

Не лише наші люди збаламучені тими посіпаками вертають до свого рідного, але навіть самі Москалі в корінній матушці Росії переходять гр. кат. віру се є віру, яку Христос учив любовію до роду людського, а не царі багнетами і шибеницями. Що ви, апостоли ложи, скажете на то, коли в самим серци вашого царосявля, се є в Петербурзі перейшло више 2.000 народа, а в Москві 1.500 на віру гр.-кат.? Може мені се заперечите? А коли Ваш цар в Росії дав свободу віроісповідання, кільки зачало переходити на віру гр.-кат.? Цілі села! Коли цар то увидів, перенудив ся і сейчас зніс тогу свободу бо видів, що в короткім часі прийшла би кончина царосявля в самій корінній матушці Росії, а взаїну того наставив людям багнет і шибеницю! Чого ви чепали ся нашого руського народа! Лиміть його, та йдїть до Росії і там навертайте! Сели Ви такі правдиві апостоли, то Вашою першою річю є дбати про свій народ з крови і кости, а ті гроші які Ви дістаєте ту, щоби наш нарід зводити з правої дороги, зверніть назад до Росії для бідаків, що гинуть з голоду. Бо після урядового розсліжде-

ня, припадає в Росії на 20 люда один жебрак, отже на всю людність припадає 7.000.000. жебраків. З того бачимо, що Росія є найбогатшою державою в сьвіті, в жебраків. Тепер скажіть мені панове, чи то ви називаєте гараздом в Росії? І маєте ви ще совість наш нарід баламутити!!

Всевишній Бог позволяв прозріти нашим братьям з Wilkes Barre, Pa. давнійше, а тепер в Edwardsville, Pa. Тож тим братьям, що наплюли в очі Москалям, а пошанували свою прадїну віру гр.-кат. і свій руський нарід вертаючи з царосявля, честь і слава!!

Най Вам Бог допоможе ще більше полюбити і обняти щиро ту забуту віру, якої Вас отець і мати навчили, най загомонить від тепер у Вашій хаті то миле і дороге руське слово яке гомонїло у Вас колиє в краю під солом'яною стріхою!

І так часть вернула з царосявля до свого рідного, але часть закаменїла або добре заплачена лишилась на дальше в услугах Москалеви. Щож робить премудрий як Саломон — Платон? Посилає на Edwardsville, Pa. клївеляндського дяка на батюшку. Бідні люди думали, що то певно якийсь будучий „спаситель“ Edwardsville, прийняли його з отвертими раменами. Прошу собі тепер подумати яке було розчарованє, хоть они того може не показовали по собі бо ганьбились, коли довідались, що то не спаситель, а піддядчий з Клівелянду. Той батюшка будучи в Клівелянді, як люди кажуть, мав побирати науку дяківства у п. Михайла Бабія і тепер п. Бабій може сьміло поїхати на Edwardsville, Pa. виегзамїнувати батюшку, чи його наука дяківства не пішла марно.

От дам Вам епізод з життя одного батюшки в нашій околиці. — Коли прийшов один чоловік з потребою духовною до батюшки, застав його в однім румі при столі, де стояла повна фляшка горівки і квадратний пугар. Колиж той чоловік прийшов ближше, батюшка налив повний пугар віски підносить його і кличе: „З нами Бог — адная, недїлимая Русь сьвятая“. Той чоловік коли увидів се, трїснув дверми і вийшов. Дам Вам ще один примір. На Лорез, Pa. ходив батюшка в великий піст по плейзі з скрипкою в руках т. збирал колекту. Люди коли то увидїли зачали говорити між собою, чи той бородатий батюшка здурів, чи він хоче піквік робити у великий піст, чи що, і плонувши перед себе відійшли з великим омерзїнем.

От видиш руський народ де на яких ти апостолів зійшов. Добрий пугар ачїщеної, довга борода і хлопськими сльїзми оплаканий рубель — се є царосявліє!!

Може хто скаже, нашому чоловікови ліпше на царосявлю як самому Москалеви, бо шанують боячьсь щоб не вернув на своє рідне. Де там! Маєш такого п. Шлянту, Репу за примір. Шлянта, наш чоловік що перейшов на царосявліє був дотепер председателем „Взаїмної Помощи“, значить добре мусїв будувати царосявля. А що стало ся? попсував його Платон і старшина московська. Дальше п. Рєпа також наш чоловік і також перший оборонець царосявля, а коли Товт умер а лишив довг 40.000 тисяч доларів, сказали що й Рєпа тому винен. Тепер ясна конклюдзія: коли тебе потребують, то тоді гласкають, а коли вже ім тебе не треба, бо вже виссали з тебе все то тобі найдорожше, то копають сейчас, ба ще й кажуть що такого не знають, бо встидають ся зрадника.

Ви всі добрі люди чи з Галичини чи з Угорщини, що єсьте на царосявлю, запам'ятайте собі послїдні слова умираючого Товта: „Ті драби Москалі відобрали мені віру і честь і душу запропастили“.

Греко-католик

НОВІНКИ

КАЛЕНДАР.

Липень.

7 ПРожд. Іоана Х.
8 ПФевронїї
9 СДавида прєп.

10 ПЗ. Самсона
11 ПКира і Іоана
12 ВПєтра і Павли
13 ССобор 12 Ап.

— На лївській універзитеті поплїла опять кров наших студентів! В тутенних англїйських часописях появиля ся під датою 1-го липня така телеграма: Крива студентська борба у Львові. На коритарях лївського універзитету прийшло дня 1-го липня с. р. до криваї борби поміж руськими і польськими студентами. Заки наспїла поліція, та привела лад впало много студентів і урядників тяжко ранених. З найбільшою ненавистю наперли на себе студенти а многі з них були узбронї в революері, з яких безпощадно роблено ужиток. Коли ввали перші стрїли, сейчас завїзвано поліцію, яка по довїм доперва часі розїгнала розярених товп. Богато є тяжко ранених, з порозбиваними головами та иньшими тяжкими ушкодженнями тіла. — Тільки говорить телеграма та ми знаючи політику наших верховодів в Галичині, які відмовляють нам найпримїтивнїйших прав побоємсо ся найгіршого, та і не дивуємо ся що горяча молодїж в обороні своїх прав жертвовала своєю кров. На разї подаємо лиш сю коротку вістку, а по одержаню ближших інформацій зі Львова вернемо до сего предмету в слїдуємїм числі.

— Знов стрїляють руських хлопів! В понедїлок дня 13 червня досьвіта застрїлив в Печенїжинї місцевий геометр Вайс, молодого господаря Івана Кузика. Убитий відбував якраз військові вправи і відвідував в недїлю свою хору жінку. Рано в понедїлок поверну по свого товариша Василя Прїймака, який був тоді в геометра Вайса. Можливо, що стукав до дверей, або до вікна, та не знайшовши товариша, відступив ся. Втім вибїг

в сорочці за ним Вайс і стрїлив до утікаючого два рази та положив його трупом на місци. Се бачив поліціант Шовковий. Вчинок Вайса викликав всликє обуренє. Убїйника арештовано, але сейчас випущено. Застрїлений полишив двоє малих незаосмотрєнних сирїт і бїдну жінку.

— Новий виборчий закон на Буковині. Цїсар затвердив (санкціонував) новий закон для виборів до сойму. Після того закону буковинський сойм буде мати 63 послів. До тепер було соймових послів 31. Правда новий закон не є дуже рівний і справедливий, та все таки признає Русинам-Українцям 17 послів. До тепер мали Українці в бук. соймї тільки 6 послів

— Кацапсько-ляцьке лайдацтво. Як доносять галицькі часописи нечуване лайдацтво зробили сими днями Ляхи за намовою кацапів. Оголосили вони в ляцьких газетах, що Русинів-Українців перекупило пруське правительство, котре буцїм то дає гроші українським товариствам. А оголосили вони се не від себе, тільки ніби на підставі тайних документів, які буцїмто викрав бувший пруський шпїон Болєслав Раковскі, котрий тепер мав повернути ся на вшехпольа. Той Раковскі, то знаний злодїй і обманець, котрого кар не може помїстити карна ліста ні австрїйська ні пруська. Був він уже караний не тільки за крадежі й обманства, але й за криву присягу. А мимо того польські газети не завагали ся повірити такому судово „нотованому“ злодїйови і криво-присяжникови. Ненависть до Українців так їх засліпила, що не зауважали навіть, які дурні ті письма, котрі ім продав Раковскі. Бо в тих його ніби документах є зазначені такі товариства, яких ніколи на цілій Русі-Україні не було. Якже прийшло до того, що Ляхи дали ся здурити аж такому дурному обманцеві? Рїч мала ся так. Той Раковскі уже два роки шукав більших від себе дурнів, котрі купилиби від него його фальшиві документи.

Крутив ся він з тим по цілій Галичині, котів лиш 100 корон за свої документи, був навіть в редакції вшехпольської газети „Rzeczpospolita“, але не міг знайти такого дурня, котрий би йому повірив і надруковав його дурниці. Тодї москвофіли порадили йому, щоби удав ся з тим до Варшави. Там Поляки цілком не знають, які в Галичині відносини і куплять ті документи. Кацапам залежало на тім, бо хотїли показати перед сьвітом, що не тільки вони мають руки поваляні перекупством. Раковскі послухав їх радї і знайшов у Варшаві таку польську газету (вона називаєт ся „Kurjer Warszawski“), котра купила від него його дурниці і надруковала. А з неї передруковали всі иньші польські і кацапські газети очевидно брехні і клевети. Деякі польські газети зараз спостерегли ся, що зробили дурницю і зачали тепер злизувати те, що наплювали.

— Дуже цікавого діла доконала в Африці Франція. Тихо і без розголосу посували ся французські військові постерунки в глїбину Африки, займали на великій пустинї Сагарі одну оазу за другою, аж сьвіт довідав ся нагло, що вже підбили великий султанат Вадай, в самим серци Африки. В Европі не звертали на се уваги, бо Французи урядили ся дуже хитро: хоч султанат Вадай, то держава значна (має боє тисяч мешканців, 8 тисяч війська з доброю зброєю й арматями), а мимо того Французи вислали проти неї одну компанію війська в силі 200 людей з двома арматами. При тім постарали ся, щоби проти правовитого вадайського султана Дудмурага ви-

ступив як претендент до трону оден з підсултанів Ациль. При його помочи побили вони 8-тисячну армію правовитого султана під його столицєю Абехер, тай забрали цілий край в свої руки. Так отже кромї Абїсинії та маленької Ліберії нема вже в Африці вільних держав. Все загарбали білі наїздники.

— Пошукую товариша Пакоша; і походить з Дубрівки Руської п. Сянік і є ковалем. Хтоби знав де він є зволить ласкаво довести мені (або і сам може зглотись).

Ю. Небор Іванович, 336 E. 8th St., New York.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроює
Брат сьв. Ольги від. 2. діл міста New York в суботу дня 17 септембра 1910 в Liberty Hall, 255-263 E. Houston St. New York
Тикет від особи 25 цнт.

Початок о годині 8. вечер. Буфет власний. Музика знаменита Руска. За баль і за добру забаву ручить Комітет балевий.

Дня 12. юлія відбуде ся
БАЛЬ
сестрицтва „Любов“ в Carnegie, Pa. в церковній галї о 6 год. по полуд. Вступ від муцики 25 цнт. жєнщини 15 цнт. Музика і забава добра. Запрашає ся всієх.
Комітет.

— Интересованим всім моїм знаєомим і приятелям подаю до відомости що моя тепершња адреса така:
Michael Babev,
P. O. Box 1464 Olyphant, Pa.
Lack. Co.

Конкурс.

— При церкві сьв. Ів. Крестителя в McKeesport, Pa. є опорожнена посада дякоучителя, з місячною платнею 40.00, за школу на придлученім плейзі 10.00 разом 50.00. Услїва: 1) красний теноровий голос 2) основне знанє співу нотного в цілі провадження хору 3) совїстна наука шкільних дїтїй 4) бути душею читальні, через пожиточні читання, вистави аматорскі і пр.

Зголошуватпсь належить під адресою: Rev. Stephan Waszczyzyn 520 Sinclair St., McKeesport Pa.

Надісланє.

ПОДЯКА.
Замовлений фелон до церкви в Allentown, Pa. і стихар шовковий, виконаний в новій ризницї в Фїлєдєлфїї під проводом Панї Ольшанської, оголошенїй в „Душпастири“ вдоволив нас своєю красною, солїдною і дешевою роботою і можемо сьміло другим церквам і кураторам сю нашу нову ризницю поручити. Ся ризниця недалеко самої катедри.

Адреса нової ризницї:
Mrs. Olszanska
821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.
*Петро Марушак, прєдс.
Юрїй Дуцїв, секретар.*

Від Ризницї:
Оголошену в „Душпастири“ нашу першу **руску ризницю в Америці**
отворено в домі Прєосьвященного під адресою:
821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.
Mrs. Olszanska.
6 процент чистого доходу призначено що місяця на цілі чисто церковні, особливо на нашу катедру.

Пошукую осїб.
(Оголошенє в сїй рубрицї коштує по 2 цнт. від слова).

— Пошукую товариша Пакоша; і походить з Дубрівки Руської п. Сянік і є ковалем. Хтоби знав де він є зволить ласкаво довести мені (або і сам може зглотись).

Ю. Небор Іванович, 336 E. 8th St., New York.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроює
Брат сьв. Ольги від. 2. діл міста New York в суботу дня 17 септембра 1910 в Liberty Hall, 255-263 E. Houston St. New York
Тикет від особи 25 цнт.

Початок о годині 8. вечер. Буфет власний. Музика знаменита Руска. За баль і за добру забаву ручить Комітет балевий.

Дня 12. юлія відбуде ся
БАЛЬ
сестрицтва „Любов“ в Carnegie, Pa. в церковній галї о 6 год. по полуд. Вступ від муцики 25 цнт. жєнщини 15 цнт. Музика і забава добра. Запрашає ся всієх.
Комітет.

— Интересованим всім моїм знаєомим і приятелям подаю до відомости що моя тепершња адреса така:
Michael Babev,
P. O. Box 1464 Olyphant, Pa.
Lack. Co.

Конкурс.

— При церкві сьв. Ів. Крестителя в McKeesport, Pa. є опорожнена посада дякоучителя, з місячною платнею 40.00, за школу на придлученім плейзі 10.00 разом 50.00. Услїва: 1) красний теноровий голос 2) основне знанє співу нотного в цілі провадження хору 3) совїстна наука шкільних дїтїй 4) бути душею читальні, через пожиточні читання, вистави аматорскі і пр.

Зголошуватпсь належить під адресою: Rev. Stephan Waszczyzyn 520 Sinclair St., McKeesport Pa.

СПРАВИ Р. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почесний член Р. Н. Союзу. Их Пресвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський єпископ в Америці. Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910. Духовний управитель: о. Михайло Балаг, 712 Carson St. S. S. Pittsburg, Pa. Предсідатель: Дмитро Канігула, McAdoo, Pa. Місто-предсідателька: Марія Черемшак, Trenton, N. J. Місто-предсідатель: Федор Гут Кульчницький, Pittsburg, Pa. Касієр: Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa. Секретар фінансовий: Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J. Секретар рекордовий: Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J. Радні: Михайло Беля, Holyoke, Mass. Петро Ярема, New York, N. Y. Іван Глова, Shamokin, Pa. Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa. Алексій Горбаль, Derby, Conn. Михайло Чегін, Cleveland, O. Контрольна Комісія: о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y. Василь Гришко, 439 N. 6th Ave. Scranton, Pa. Михайло Бабій, Box 1464 Olyphant, Pa. Lack. Co. Директор друкарні: о. П. Понятишин, Box 112, Elizabeth, N. J. Адреса мешканя: 326 Rose Hill Place, Elizabeth, N. J. Редактор: Антін Цурковський, 184 Hudson St. New York, N. Y. Менеджер друкарні: К. Кирчів, 84 Hudson St., New York, N. Y. Головний організатор: Мих. Беля, 56 Hamilton St., Holyoke, Mass. Головна Канцелярія Р. Н. Союзу знаходиться під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу! „Руский Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ життя. Вступне після літ. СОЮЗ ПЛАТИТЬ: В разі смерті члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00. В разі смерті члена класи „Б“ половину посмертного \$500.00. Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ \$400.00. Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ \$200.00. Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00. В разі утрати: а) обох очей, ніг або рук \$1000.00. б) одної руки, ноги або ока \$200.00. Если отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині \$150.00. Кто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГолошень в „СВОБОДІ“ 1) ОГолошення БИЗНЕСОВІ, які їдуть довгий час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадає листочно. 1-о, 2-о або 3-и разові ОГолошення БИЗНЕСОВІ по 3 цнт. від слова за кожний раз. ДРІБНІ ОГолошення, як: мітинги брацте і товариства належачих до Р. Н. Союзу поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Гут в Відділах Р. Н. Союзу“. ОГолошення ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацте і товариства належачих до Р. Н. Союзу, а для товариств не належачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова. ПОШУКУВАНЬ ОСІБ І РОБОТ по 2 центи від слова за найменше 10 слів. КОНКУРСИ ПАРОХІЙ і інші по 3 центи від слова. ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНІТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів. 2) Належність до всяке оголошене мусить бути прислана в горі та в цілости. В протичний раз оголошене безуцельно не поміщає ся. Належність за дрібні оголошення можна присилати також поштовыми марками 3) Кожде оголошене мусить бути в редакції на тиждень перед дагою виходу того числа часопису, в який оно має бути поміщене. Оголошене телефоном не приймає ся. 4) За зміст оголошень або за відповідальність оголошуючих ся в часописі фірм редакція не приймає відповідальності. 5) Кожде скрапджено, або з ким зли обложено-б ся з тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописі, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази оіуства, викине ся оголошене несовісної фірмі; кромі сего редакція доложить всіх старань, щоб оіуства потягнути до відповідальности. 6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошене, не подаючи причини. 7) Редакція має право жадати від фірм або незнатих осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бізнес чесно і дійсно змогуть додержати того, що обіцяють в оголошеню. 8) В оголошеню мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошене. 9) Оголошення мусить бути писані пером, виразно і на одній стороні паперу. 10) За дрібні оголошення редакція не висилає нікого поштованим.

До всіх зн. Секретарів і Організаторів Відділів Р. Н. Союзу. Звертаємо отсім увагу пп. Секретарів, щоби не прислали декларацій без виповнення свідощтв лікарського, яке находить ся на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку. Рівнож при виповнюваню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано на яке посмертне член хоче належати перечеркненням слова ЦІЛЕ або ПОЛОВИЦУ посмертне (ого), кільки має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або рускої віри, бо таких маємо вже кільки. Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючи писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації. Місячні справозданя т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів прошу виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом. Від Головного Уряду Р. Народного Союзу в Америці.

Рух в відділах Р. Н. Союзу. PORT JERWIS, N. Y. Брацтво сьв. Арх. Михайла від. 193 подає до відомости всім членам що мітинг відбуде ся дня 10 липня в неділю, в гали під рат. кат. костелом Прес. Діви Марії, 50 Boll Str. Усі члени мають явити ся. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. а урядник 1 дол. варн. Іван Прохира, прде. Григ. Заборський, секр.

TRENTON, N. J. Брацтв сьв. Апп. Петра і Павла, відд. 245. подає до відомости, що річний мітинг відбуде ся для 15 мал, на котрим вибрано новий уряд: Павло Стадник, прде. Г. Собко, секр., Григорій Кавка, каср, Петро Черкас, м. прде., Матвій Скоропад, м. секр. Стефан Практика м. касієр; доворці фінансові Филип Калужняк і Іван Юзна. Контрольна комісія: Петро Ревага і Яцко Бойко. Г. Собко, секр.

NORTHAMPTON, PA. бр. Усг Пресвь Богор. відд. 33 визнає своїх позамісцевих членів, щоби старали ся свої місячні вкладки і розмет мати заплачений наперед. Члени відіжджаючи найдалше до 14 днів мають подати свою адресу місцевому секретареві. Член не плативший через 2 місяці перестає бути членом брацтва і Р. Н. Союзу. Г. Онуцак прде, Ст. Цап, кас., Мих. Петрик, секр.

ПОЗІРІ Дня 16-го липня відбуде ся Великий Баль Братства сьв. Петра і Павла, від. 195 Р. Н. Союзу в. Hillside Hall, North Division Str., Peekskill, N. Y.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ дякуючитель, знаючий учити діти, дяківство та вести нотний хор. Походить з Миловець пов. Заліщики. Mich Soltys, 40 Elizabeth str. Ottawa, Ottawa, Canada.

Добрий бізнес! До спродава бучерня і гросерня в добрім положеню, межи Русинами і Поляками. Бізнес вироблений. КАЛЬБА — 23 CLINTON STR. NEW YORK CITY

Одинковий руский адвокат і нотар на цілу Америку Донтор прав ЮЛІАН ЧУПКА Консулярний консар. У Полагоджує всі справа в Галичині. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військової. Оспоряджує контракти, повномочін, і всі інші документи. Перепроваджує інтабуляції і всі випис гіпотечні. 3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес почтовый: JULIAN CZUPKA, LL. D. 3 N. MAIN STR. WILKES-BARRR, PA.

Русини Пінсбурга! ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО ГРОШІ — ТО СИЛА? Старайтесь планати та пичити складати свої оцадности в стейтовім Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним в найстарших і найновіших банків, що цілювотю вабєе печує Ваші оцадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіг стейтових контролорів. Продаємо корабельні карти на найліпші лінії, а гроші до краю висилаємо по почтовім курсі German Savings and Deposit Bank Cor. 14th & Carson St., South Side, Pittsburg, Pa. Й. Е. Рот, прес. А. П. Міллер, кас. Ол. Бучак, ур. банк.

Книжки

Кі можна дістати вскладі книжок „Свободи“: Америка ..... 15 Борба клас і чому робітники організують ся ..... 15 Весела Книжочка з образ. .. 35 В Старім і Новім краю ..... 25 Дещо про звїрята ..... 30 Емігрант ..... 15 Жовнір ..... 10 Журавлі ..... 10 Жяте, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах ..... 15 Зуб за зуб ..... 10 Коротка Історія Руси ..... 10 Капітал і праця ..... 15 Казка про Жидів ..... 15 Книжка рахункова ..... 50 Марія ..... 10 Многострадальний народ ..... 20 Нарвнерний Грішник ..... 20 Народний рух австро-угорських Русинів ..... 15 Новий Завіт ..... \$2 О підземних скарбах ..... 25 Оповіданя ..... 10 Про нутро землі ..... 25 Покуса ..... 10 Про кінець сьвіта ..... 15 Псалтир ..... \$1 Розмова Поляка з Русином ..... 10 Релігійні вірованя ..... 20 Слово ч. 5. .... 15 Слово ч. 6. .... 15 Страшна пімста ..... 20 Смерть ..... 15 Степові люде ..... 10 Страйк ..... 20 Стрїляй на смерть, робітничая драма ..... 15 Сонник ..... 30 Говариска ворожка ..... 15 Хто з чоґо же ..... 15 Які то є люди на землі, з 20 образками ..... 50 Як мужик ходив до царя правди шукати ..... 15 Через кордон ..... 15 Руско-англіський тлумач ... 60 Молитвенники в красній оправі. Бог Надежда моя ..... \$2.50 Хліб душі ..... 2.50 Друг Душі 1.50

Також можна дістати: Книжочки колекторські церковні ..... 10 Книжочки Братські ..... 10 Помяник померших душ ..... 10 Метрики хрещеня ..... 3 Метрики шлюбні ..... 3 Метрики смерті ..... 3 Писить на адресу: Swoboda, 184 Hudson St., New York.

Позір Братства! Роблю всі братські річи найліпше і найкрасше, а найдлїшого матеріалу на дуже приступні ціни і за роботу гварантую. Продаю книжки і на жадає посилати ціники. Сьмь довголітнім членом Р. Н. Союзу. Проч в чужиня; удавайте ся до зовго! Мій адрес: STEFAN KALAKUKA 215 Moran Court, Scranton, Pa.

Російсько-Американська Лінія. Одинона без пересїданя поміж Америкою і Росією. (Russian-Imperial Mail Steamers.) ПАРОХОДИ відпливають з Нью Йорку: „Літуанія“ — 6-то липня. Ціни шифарт: До Роттердаму. До Лондї. \$31.00 — III класа — \$38.00 \$33.00 III удїпшена кл. \$40.00 \$43.00 — II класа В — \$50.00 \$50.00 — I класа А — \$60.00 З Лібїви: II класа А \$57.50 — II класа В — \$52.50 III класа \$38.50. Кромі того пасажиря III-ю класою платять \$4.00 як таксу жадаку американським правительством. 2-6 А. Е. Johnson & Co., Gen. Pass. Agents, 27 Broadway, New York.

Извичайна новина! Годимї в Америка! Если хочете знати про широкі і богаті Канаду: про єї історію, про єї права і конституцію — то купіть собі єще нині невичайно гарну і займаючу книжку, котру видала сами дямаи Руска Книжарня у Вінніпегу під заголовком: „Важнійші права Канади“. Єсть в ній все, що потрібно знати чоловікови про всі правні постанови Канади. Коштує она лиш 35 центів а то тому так тано, бо ми хочемо дати спосібність і найбільшійшому купити. — Заовляйте єще нині на адресу: RUSKA KNYHARNIA, 850 Main Street, Winnipeg, Canada.

РУСЬКА АГЕНЦІЯ ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до краю, спродає шифарты на всі лінії до краю і з краю. Агенція має зарук 15,000.00 доллярів і єсть під контролю Стейту Нью Йорк. Тож Братя Русини удавайте ся до своїх братів Русинів, котрі Вас не скрапдять, але єще Вам допоможуть. Руська агенція посилає гроші до краю, спродає шифарты, виробляє повновласть, полагаджує справи військової, ґрунтової і т. д. Адресуйте: RUTHENIAN EXCHANGE CO., 184 Hudson Street, NEW YORK, N. Y.

Одинона взірцево уряджена ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“ zatrudняє добре вишоплений друкарський персонал, посїдає найновіші машини, як томе ріжнородні гарні черенки і прикраси. Виконує всякі друкарські роботи точно, гарно і по низьких цінах. Впов. Родимї, як тоже Відділі і члени Р. Н. Союзу повинні в всяким друкарським роботами удавати ся лише до своєї друкарні „Свободи“. — Адрес: 184 Hudson Street, New York, N. Y.

ВАЖНЕ ДІЯ ЧИТАЛЕНЬ І ДІЯ УСІХ ГРАМОТНИХ ЛЮДИЙ! ПОЗІР! ВЕЛИКА НОВИНА! ПОЗІР! Чи Ви читали книжки америкавського гумористи МАРКА ТВЕЙНА ПРИГОДИ ТОМА СОБРА, Стор. 296 90 цнт. КНЯЗЬ І ЖЕБРАК, знаменита повість 50 цнт. ПРИГОДИ ГУКА, невичайно займаюча повість з життя му-ривів і турствів I і II том 80 цнт. Купуйте цінаві книжки: Оповіданя з Галицького життя 75 цнт. МИКОЛА ДЖЕРЯ, доля українського панцизаняного крісака та борба його в паном, в образнаві 1.00 дол. КРОВАВИЙ ШЛЯХ, в життя мормонів 40 цнт. ТАК МОВИВ ЗАРАТУСТРА, книжка для всіх і для нікого, I і II том 60 цнт. ДЕВЯТЬ БРАТІВ, ДЕСЯТА СЕСТИЦЯ ГАЛА 15 цнт. ВСЕСВІТНА ІСТОРІЯ 60 цнт. ЗБІРНИК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ І ДУМ 30 цнт. НАЧЕРК СОЦІОЛОГІЇ 30 цнт. „ФІЛІСТЕР“, повість про М. Стівенського 125 дол. ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ ВІРИ З НАУКОЮ 50 цнт. ОФЕРТА! Хто у нас тепер замовить за 2.00 долари дістане даром 1 календар „Хлібороб“ або „Пресвята Родина“ вартости 30 цнт. Заовляйте сейчас на адресу: RUSKA KNYHARNIA 850 Main Street, Winnipeg, Canada.

„ДУШПАСТИР“ се прекрасна, широ-руська церковно-народна газета. Виходить в Філадельфії кожного місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі сьвіта. В „Душпастир-и“ друкують ся важні для всіх оголошеня гр. кат. канцелярії Єпископської. Не брак там і жартів веселих та сьмїшних, і красних образків. „Душпастир“ всім подобає ся — всі єго хвалять. Коштує на цілий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш \$1.20. Читайте, що пишуть за „Душпастир“: Сапог, Sask., Canada, Март 29, 1909. Всечесна Редакція Душпастиря! — „Признаю Вам щиро правду, що кілька часописів так не здвоилила мене, як ся наша, дорожа часопису „Душпастир“... Ся часописі то єсть так, якби в дїже сильну нощу, легкий, маніщестий дощ... Нехай засяє благодать Божа над сьмь початком так гарного і сьвятого діла! — З поважанєм Олекса Хабун. Подібні похвальні листя приходить до Редакції „Душпастиря“, майже що дєя. Тож заовляйте „Душпастиря“ чим-ськоше для себе і для Ваших своїх і знайомих тугки і в краю. „Душпастир“ повинен бути в номїдї руській хагї. Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найліпше почтовым моней-ордером) на імя: Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Родимці!

Отримайте задоволення від великого

Церковне і Народне Святю

яке відбуде ся

в Jersey City, N. J.

на днях від 6-го до 12-го липня с. р.

Програма сего свята слідує:

I.

ВЕЛИКА МІСІЯ

в гр. кат. Рускій Церкві Св. Ап. Петра і Павла, положений на розі улиць Sussex і Green (два блоки від Пенсильванійського дипа).

Місії (с. е. духовних наук) уділяти будуть сам наш

Впрсвщ. Владика Кир С. С. Ортинський.

На сю Місію запрошаємо сердечно всіх Вас Дорогі братя і сестри з Jersey City, New York-y, Yonkers, Elizabeth, Perth Amboy, Bayonne, Brooklyn, Passaic, Rahway, Linden, Bloomfield, Mont Clair, Whippany, Port Jervis, Peekskill, Spring Valley, Newburgh, Staten Island, Jamaica, Trenton, і других сусідних плеїзів. Нехай кожний старася бути конче на сій місії, щоби послухати золотих слів Свого Дорогого Архипастира, котрий не жалючі труду прибуде в наші сторони щоби солодким бахківським напінням і пориваючою вимовою зарпті серця своїх дорогих дітей до любови Бога, Церкви і вітчизни.

1. Місія розпочне ся в середу дня July 6. ввечерю.

2. Того вечера о годині 7. точно вирушає всі місцеві брацтва і вірні в означений порядку з галі церковної до Пенсильванійського дипа НА ПРИВИТАНС Преоосвященного Владика, щоби відтак впровадити торжественно сего Дорогого Гостя до Храму Божого. По прибуту в Церков відправит ся Всеночне з Лятією, почім Владика виголосить ПЕРШУ місійну проповідь. По науці відбуде ся мпроване.

3. В ЧЕТВЕР (July 7. в свята Рождества Св. Йоанна Кр.) рано о 8. Утренья. О 10-ій Архіерейска Служба

ба Божа і ДРУГА проповідь місійна. Ввечерю о 8. Вечірня і ТРЕТА проповідь місійна.

4. ПЯТНИЦЯ (July 8)

З'їзд Нью-Йорського Святценичого Кружка Місійного

Рано о 9-ій вільна св. Сповідь всіх Святценичів. О 10-ій Архіерейска Служба Божа на інтенцію Кружка. О год. 1-ій з полудня нарада Кружка в галі під Церквою.

Ввечерю о 8. Соборний акафист до І. Христа і ЧЕТВЕРТА ПРОПОВІДЬ місійна.

5. СУБОТА (July 9.) рано о 9-ій Архіерейска Служба Божа читаня для діточок шкільних. В часі сего Служби Божої буде співати хор шкільний. Всі діти будуть причастити ся з рук самого Владика. Сповідь для дітей зачне ся того дня рано вже о год. 7½. По полудні від год. 3—8)

Загальна Сповідь вірних

Від год. 7—8 буде сповідати також сам Преоосв. Архіерей.

Ввечерю о 8. Вечерня і ПЯТА НАУКА місійна.

II.

В неділю дня July 10.

Посвячене

прекрасно помальованої і прикрашеної у внутрі ЦЕРКВИ.

Відтак — Архіерейска Служба Божа а при ній вільна свята Причастіє і КІНЦЕВА НАУКА місійна.

Урочистість сего дня буде особливо величава. До участі в ній суть запрошені Впр. і Всч. Отці з Нью-Йорку, Yonkers, Perth Amboy, Newark і Elizabeth — всі доколичні парохії, брацтва і вірні. Церков єсть велика так, що може помістити і найбільший здрив народа. Нехай ніхто не боїть ся стиску — місця буде доволі для всіх. Кожний буде міг докладно бачити торжественну церемонію посвячення Церкви через Владика. Може не оден і неодна не бачили еще ніколи як то Владика благословить Церков, тай може і не буде мати більше в житю своїм подібної спосібности — ДЛЯТОГО КОРИСТАЙТЕ всі До-

рогі братя і сестри з сего рідкої нагоди і ПРИБУВАЙТЕ громадно в неділю дня July 10-го до нашої Церкви на розі улиць Sussex і Green в Jersey City, N. J. щоби бути свідками і участниками єї посвячення. ДЛЯ ДІТИЙ буде приготоване в Церкві особне місце на хорах, з відки будуть могли також докладно все видіти. ЖЕНЩИНИ будуть мати особливий вигляд.

Вступ вільний для всіх.

Початок посвячення о год. 10-ій точно.

III.

По полудні того дня о год. 3-ій.

Веспільна Гостина

в Elks Hall ч. 188 Grand St., в котрій возьме ласкаво участь також і Високо-Преоосвященний наш Владика. Вступ на гостину лиш за тикетами, по котрі належить удавати ся до місцевого парохя Всч. о. Улицького під ч. 76 Grand St., Ціна тикета \$1.00. По тикети треба голосити ся тиждень наперед.

IV.

Ввечерю сегож дня о год. 8-ій відбуде ся

Концерт

В ЧЕСТЬ ПРеоосвященного Владика в тій самій галі.

Вступ на концерт по 25 цт. — крісла перворядні 50 цт.

V.

у вівторок дня July 12. відбуде ся

Великий Пікнік Парохіальний

в величавім парку „Greenville Schutzen Park". Початок пікніку о год. 1. по полудні. До участі в Пікніку запрошає ся всіх рівнож сердечно. Вступ лиш 25 цт. Музика перворядна. На пікнік іде ся карою „Greenville" або „Montgomery". — Покажіть кондуктору тикет а він скаже Вам де висісти.

Поздоровляючи всіх сердечно остаєм з високим поважанем КОМІТЕТ.

Новинки.

— Пікнік з Гамбурга до Нью-Йорку вибрисє ся злісний пішоходець Гансліян (Hanslian), Віденець. Гансліян відбув вже піхотою подорож довкола свята, пройшовши яких 50.000 кілометрів разом з жінкою і донечкою, котрих тягнув у візочку. Він вернув сам з Англії, де похоронив жінку. В середу в полудне зачав другу свою пішу подорож, виходячи з ратуша в Гамбургу. Гансліян визначив собі маршрут через Німеччину, Австрію, Галічану — відтак перейде через Росію до Сибіру, і з Сибіру попряме через Берінг і Аляску до Канади, а з Канади опинить ся в Нью-Йорку, де задумє стати в р. 1916. Свою 16-літню донечку повезе з собою у візочку. Гроші на прожиток здобує собі Гансліян через продажу фотографічних знімок із своєї подорожі.

— Удар грому у війско. В Німеччині тепер велика спека. Оноді коло міста Кенігсберк зірвалася громавица. В той час вергала компанія війска 187 полку піхоти до касарні. Коли компанія збиралась до касарні луснув грим в другий і третій ряд компанії. В наслідок сего 18 жовнів повалилось на землю. Один з них згинув на місці, десятьох зістало тяжко ранених п'яток легше.

— Кілько видобуто золота в 1909 р. Скількість видобуваня золота в цілім світі все зростає з року на рік а все це світ не може ним наситити ся. В 1909 р. видобуто золота в різних сторонах на таку ціну: Трансваль на 777,100.000 міл. франків (франк, се більше менше наших 25 цт). Спол. Держави Америки 492,150.000 фр., Австралія 357,101,978 фр., Росія 174,216.000 фр., Мексико 132,600.000 фр., Франція 64,285,500 фр., Япон і Корея

56,100.000 фр., Канада 54,825.000 фр., Бритійська Індія 53,886.600 фр., Західна Африка 23,587,500 фр., Мадагаскар 12,648.000 фр., прочі краї 127,500.000 франків.

— Місний сон. На одній залізници в Росії лучив ся такий випадок. Машиніст поспішного поїзду побачив між шинами, якусь людину. Задержати поїзд було вже за пізно. Людина лежала мов мертва. Поїзд переїхав понад ню, не роблячи їй ніякої шкоди і зараз задержав ся. Коли машиніст і інші хотіли оглянути людину, вона зірвалася і з криком почала втікати в поле. Був се невеличкий хлопчина. Його зловили і зачали вишпугувати. Він розказав, що втопив ся і заснув між шинами і євкло ся йому, що на него налетів великий орел подібний до машини, якою тепер літають люди мов птахі! По списанню протоколу пустили хлопця на волю.

ПЕРШІЙ БАЛЬ

устроєє Бр. свв. Ап. Петра і Павла, від. 195 Р. Н. Союза в Peckskill, N. Y., дня 16-го юлія, 1910 р. в Hillside Hall, North Division Str. Початок о годині 4 по пол. Ціна 25 цт. від особи.

Велике Народне Віче

в Тайльор, Па.

в справі будови власної гр. кат. церкви на Тайльор, Па. відбуде ся на дни 9-го і 10-го липня т. є в суботу в юнійній галі, там, де відбувають ся братські митинги. Початок о год. 7-ій ввечер. Просить ся прибути всіх місцевих і доколичних Русинів. Вступ вільний. Пам'ятайте 9-го липня 1910 7-ма год. ввечер. Комітет.

ВИШИЛА З ДРУГУ „ВЕСЕЛА ЧИТАНКА З ОБРАЗКАМИ“ накладом Руської Нимгарні в Скрентон, Па. Містить в собі дуже веселі та смішні оповіданя з ілюстраціями, 40 сторій друку. Ціна 20 цт. Гроші треба присилати готівкою, або моні-ордером, бо марок поштової не приймаємо. Адрес: Ruthenian Book Store, 439 North 6th Ave., SCRANTON, PA.

Русько-Англійський ТЛУМАЧ з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторія 256. Тверда оправа. Ціна 60 центів. Гроші висилайте врає з задоволення, через моні-ордер або поштовими марками. Заволяте у: And. Sawka, 52 Greene St., Jersey City, N. J.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA. Капітал \$50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93.000.00. Заснований 1864 року. Правадить загальний банківий бізнес. Видає міжнародні моні ордер, драфти і пересилає гроші до всіх частий світа, позичає гроші на реальність. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500.000.00. Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Петро Ярема руський погребник випиваєє керціл на весіля, хрестиня і всякі другі забави. 115 Ave. A., NEW YORK, N. Y. (між 7-юю а 8-юю ул.) Телефон: Orchard 2568.

ПОЗІР! ПОЗІР! CLEVELAND, OHIO. ВЕЛИКИЙ БАЛЬ устроєє

Братство свв. Петра і Павла від. 102 Р. Н. Союза в суботу дня 16-го липня 1910. в галі Finkbeiner W. 10 and Starkweather Str. Початок о год. 8-ій ввечерю. Вступ: муштина з жінчиною 25 цт. Самотна жінчина 15 цт. На сей Баль запрошуємо всіх Русинів-Українців з Cleveland-y і околиці. За добру забаву ручить Комітет.

\$25 надгороди

тому, хто мені напише де суть руські люди, а не мають жадного штору або салюну. — Також хтоб хотів продати свій бізнес або який купити, нехай зголосить ся до мене, а я йому ливотно поглядаю або продаю інтерес.

Йосиф Ференц No. 2 R. F. D., WATERVLIET, N. Y.

Прекрасна годинка \$25 з Вашим монограмом! Се предложение купити, побиває всі дотеперішні. — Слухайте! Гварантована американська годинка, в галі-же осередком і окладниками. Держать добре час. Вистарчать на довге життя. Букви Вашого імени гарно вроблені на окладанці. Висилаємо годинку і дарунок, ланцук в дугото волота на С. O. D. за \$2.25, а правом отлячення. Слім Вам подобаєє валлять агентом \$2.25 і оплатить пересилку, або інакше агаєт нам зверне на наш кошт годинку. Бєлі вшлите \$2.25 в задоволенем, оплатимо пересилку самі і пішлемо Вам це даром в дугото волота веретін. Купити шість годинок за \$13.50 а ми пішлемо Вам за сї гроші сїм. Мужеські або жіночі. Напишіть які букви хочеє мати на годинці. Carroll Cutler & Co. 544 Manhattan Bldg., Chicago, Ill.

ХТО не має а хоче дістати банкові папери до пересиланя грошей до краю, нехай сейчас пише на адресу: Ruthenian Exchange Co. 184 Hudson St., New York.

Advertisement for shoe repair services. Includes a diagram of a shoe sole with labels like 'METALLIC HEELS AND COUNTERS'. Text: \$100 надгороди за розвязку. Тут є девять пустих піл: розмістити в тях поліх числа від 1 до 9 так, щоби по доданю тях чисел в кождім напрямі вивало 15. Кожде число можна ужити тільки раз. Кождому, що надішле добру розвязку і буде придержувати ся умовій, выдамо 100-долларовий сертифікат на одия в наших 150-долларових лотів 25x100—50x200. Metuchen Estates є положене в полудневім і оживленім Metuchen, N. J., 40 минут їзда в Нью Йорку; близько суть фабрики, костел і школи. Лоти можна купувати від \$150 і више. З розвязкою просить ся подавати докладно своє імя, наависно і докладну адресу мешканя. Пишіть до: P. DINDA Room 117, 26 Cortlandt St., NEW YORK.

Нові українські рекорди спроваджені в Галічані Суть вони 10-инові подвійні 65 цт. штука. Сї рекорди суть на обі сторони. На одній стороні пісня, а на другій прагравки до танцю. Великий фонограф і 12 рекордів продаємо в ціні по \$15.25. На іздане послаємо бесплатно каталог. GLOBE RECORD & SUPPLY CO. 213-215 E. 4-th St., New York.

Металеві овцаси і зап'ятки. Для майстерів, каменярів, фермерів і всіх, що роблять при тяжкій роботі. Зроблені зі сталі, легкі до носення, самому можна їх наложити або кождий спець Вам їх наложити. Ваш купець має їх на складі врає в чоботях. Пишіть по книжочку, котра Вам більше розкаже. UNITED SHOE MASHINERY CO. Boston, Mass.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER. Одною флашкою Pain-Expeller-a можеєе прогнати демона боланя. Се средство до втравля не має рівного собі. Нічо не дає так скорой полемі і сталой помочи в усіх ревматичних недугах, невралгії, вивихних і д. По всіх другосторах по ціні: 25 і 50 цт. P. AD. RICHTER & Co. 215 Pearl St. New York. Позір на охоронну марку: „Котвиця“

Рух в Відділах Р. Н. Союза.

ELIZABETHPORT, N. J. тов. „Запорожська Січ“ від 234. повідомляє всіх своїх братів, що в суботу 16. липня 1910 р. припадає піврічний мітинг. Поч. о год. пів до восьмої вечером. Просить ся щоб на сей мітинг явивдись усі під карою 25 ц. а урядник 1 дол. і щоб вирівнати затаглі довги бо если ні, то поступити ся з таким після статута. Справоздане касове і вибір нового заст. пр. і інші справи до полагожденя. Анд. Кіценюк секр.

WHITING, IND. бр. Пр. Тройці від. 196 подас до відома, що піврічний мітинг відбуде ся дня 10-го с. м. Кождий член має явити ся під-загрозою кари перредвидженої в статутах. Рівнож мусять бути всі залеглости вирівнані. — М. Глинянський секр.

Ч. 1178 КВІТ \$400.00 на чотиреста доларів, котрі п. Юрій Дзюба отримав як по-смертну запомогу по жені Катерині з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці. Ramey, Pa. 21. фебруара 1910. Юрій Дзюба.

Свідки: Іван Бунгар, Мих. Сухняк. Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 58. Вас. Копильчак предс., Іван Бунга секр.

Ч. 1325 КВІТ \$1000.00 на тисяч доларів, котрі п. Анна Тедеп отримала як по-смертну запомогу по мужу Филип з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці. Troy, N. Y. 1910. з підписи за Анну Спях.

Свідки: James F. Hennessy, Павел Рончковский. Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 13. Мих. Мадараш предс., Максим Спях секр.

Ч. 1364 КВІТ \$400.00 на чотиреста доларів, котрі п. Станіслава Закевич отримала як по-смертну запомогу по мужу Івані з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці. Sprangler, Pa. 27 юнія 1910.

Свідки: Матій Снинава, Іван Филп. Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 132. Іван Венгрин предс., М. Белей секр.

Ч. 1365 КВІТ \$100.00 на сто дол. котрі Мих. Белей отримав як по-смертну запомогу по Івані Закевич з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці. Sprangler, Pa. 27. юнія 1910. М. Белей.

Свідки: Матій Снинава, Матій Смарш. Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 132. Іван Венгрин предс., М. Белей секр.

Ч. 1389. КВІТ \$500.00 на п'ятсот доларів, котрі п. Яцентій Цюрчак отримав як по-смертну запомогу по Василю Дзіндзю з Головної Каси Руского Народного Союза в Амер. Elizabethport, N. J. 16 юнія 1910. Яцентій Цюрчак.

Свідки: Іван Цюрчак, Яков Сараньчак. Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 142. Теодор Жилиа предс., С. Пайтала секр.

Ч. 71 КВІТ \$15.00 на п'ятнацять доларів, котрі п. Михайло Габор отримав як по-смертну запомогу по доньці Катерині з Головної Каси Руского Молодечого Союза в Америці. Plymouth, Pa. 4. юнія 1910. Михайл Габор.

Свідки: Михайло Гбур, І. К. Сало мол. Від місцевого Уряду Руского Молодечого Союза в Америці. Відділ 46. Алекс. Сорока предс., Стефан Гриняк секр.

НОВИНКИ.

— Росіяни католики в Петербурзі. Dziennik petersburski доносить, що в Петербурзі існує громада Росіян греко-католицького обряду, числом 1.500 душ. Громаду ту зібрав і зложив о. Алексій Зерчаїнов, колишній православний батюшка. Був він звичайним сільським парохом і роздумуючи над справами віри і обрядів прийшов до переконаня, що найліпше зорганізованю і ведучою до цілі є католицька церков. Принняв отже греко-кат. обряд, але засудом сьв. Синоду зівстав за „ересь“ виведений на поправу до Суздальського монастиря, де побув до р. 1905, коли увільнив його зівстам толеранційний указ. Відтак удав ся до Риму і там папа дризнав його греко-католицьким священником. Вернувши до Росії, розпочав в Петербурзі свою діяльність, завдяки якій число Росіян католиків в Петербурзі постійно зростає. Молитви й відправи відбувають ся в Мультанській каплиці при ул. Полозовій. Богослуженя читають ся по латині, або по старославянськи, а науки й проповіді виголошують ся по російськи. Менша громада греко-католиків Росіян існує в Москві, але й там вона гарно розвиваєть ся. В Петербурзі має небавом почати ся будова греко-католицької церкви.

— Подія в церкві. В російським місті Смоленську підчас служби боżej в церкві губернатор розмовляв голосно з генералом. Оба стояли перед самим вітварем. Перед ними стояв міщанин Сергієв і обернувши ся сказав спокійно. „Добродію! тут не місце для розмов. Сюди приходять молити ся. Се не ваша канцелярія, де ви можете кричати“. Як би в церкву вдарив грім, то менше було би перепудило губернатора і генерала, як ся спокійна увага міщанина. Зараз прикликано поліцію, щоб арештувати міщанина. Сергієв сховав ся до вітвара, а в церкві повстала колотнеча. Коло вітвара поставив губернатор двох поліцаїв і коли скінчила ся служба божа, вони арештували Сергієва і відвели до тюрми. Та коли справа зачала бути голосною, Сергієва випустили з арешту.

— Побожний розпусник. В Росії з'явив ся був недавно один проповідник, Гр. Разпутін. Він їздив по великих містах Росії, де проповідував св'яті науки і збирав коло себе прихильників, головно женцин. Його поручали старші російські попи і архирей. Недавно прийшло до архирея Теофана багато листів від прихильниць Разпутіна, де вони виводять сего старця на чисту воду. Одна велика пані написала так архиресви: „Я думала, що ви св'яті і кругом вас самі св'яті. А коло вас такий розпусник як Разпутін. Він прийшов до мого дому і підмовив двох моїх дочок до розпусту. Один з них 16, а другий 20 літ. Раз я йду вулицею і бачу, як старець виходить з моїми дочками з лазні. Коли я спитала, що се значить, він відповів: „Ось тепер засвітив правдивий світ спасеня“. Друга

прихильница пише так: „Йду я з св'ятим старцем в Сибір, до його мастку. Я з ним познакомилася в Петербурзі і 4 місяці не відходила від него. Я покинула рідних, яких дуже любила. Раз я їхала з ним в особнім відділі першої класи. Бесідуюмо про бога. Несподівано старець встає, підходить до мене і починає мене цілувати. Довго Разпутін цілував і пестив мене. А потім... він очистив мене від гріхів. По сім казав вдарити мені сто поклонів. Коли я спитала його, чи не гріх се ми зробили, він відповів: „Ні, се не гріх“. Також просив мене, щоби я сего не говорила при сповіді. Тепер сидить Разпутін в Петровську, але й там вже найшов собі 12 „се-стер“, що живуть з ним під одним дахом і яких він „очищає від гріхів“. Про всі діла Разпутіна знали російські попи й єпископи та завзято мовчали.

— Монахи бють ся. На горі Атос в Греції є двацять монастирів. В тих монастирях живе тепер шість тисяч монахів. Последніми часами між монахами почали ся сварки. Газети доносять, що в монастирі Івар прийшло між смиреннішими монахами до сварки і до бійки, в якій двох монахів забито на смерть а кільканайцять тяжко ранено.

— Соловій перед адміністраційним трибуналом. Одиноку в своїм роді справу розбирав сими днями адміністраційний трибунал у Відні. Якийсь п. Оскар Гайнцль в Градці держав собі соловія. Вечерами й ноцями поетичний властитель соловейка відчиняв вікно своєї хати і соловейків щецбет йшов луною по тих вулицях надмурської столиці. Неодна Кеткен і Гретхен дякувала пану Гайнцлеви за сей безплатний аккомпанімент до розмови з любим, але — менше вдячні були сусіди Гайнцля, що їм спів соловія перебивав „gemütliche Ruhe“ по вишпих „жриглях“. Стали отже просити Гайнцля, щоби своєю соловія у-сунув, бо він не дає їм спати. Гайнцль не уступав і справа пішла на дорогу права. Магістрат Градця рішив прогнати соловія. Але Гайнцль не уступив і вінс рекурс до адміністраційного трибуналу, де оречено, що соловієв се є дика птиця, проти якої нічого не горадиш. Він може співати, де забаже, і його співу не можна вважати за „недопускаему докучливість“. Тому в війну з соловіями ніяка власть не може завдавати ся, ані інтервеніювати. І соловія на вікні п. Гайнцля щецбече собі дальше.

— Після зіставленого звіту на дни 1-го с. м. від дня 31-го червня 1900 до 1-го липня 1910 року через всі порти прибуло до Злучених Держав 1.035.545 емігрантів отже о 283.759 більше, як минушого року. За сей час недопущено 24.200 людий задля всіляких причин.

— Від дня 1-го с. м. вийшло в житє в стейті Нью Джерзи нове право, після якого усі охочі вложити на свою шию супружське ярмо, мусять поперед дістати „лайснес“, подібно як се є від двох літ в Ньюйорським стейті.

БАРВА ВАРГ.
Природною барвою варг є колор рожевній а при сьому варги повинні бути гладкі. Коли ся барва змінює ся, а варги стають бліді, пукають і коли скіра на них лущить ся, тоді є се незбитим доказом нездорового стану крові, або иньшими словами: якась часть органу травленя не сповняє як слід свого діла. В таких случаях Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина повинен бути ліпший від багато иньших ліків, позаяк він в коротеньким часі приводить цілу систему до правильного сповнюваня її функцій. Постарайте ся о се, щоби ваш жолудок приймав достаточну скількість поживних кормів, а рівночасно скріпіть усі иньші части органу травленя, а тоді зовсім певно ваша кров покаже ся обильною. Обіг крові буде тоді точний, а кожда частина тіла дістане достаточну скількість поживи. В недугах жолудка і неправильностях крові і нервів Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина є ліком, на який можеть покладати кожного часу. По всіх другсгорах. Пишіть по безплатну пораду в усіх недугах.

JOS. TRINER, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Потрібно Агєнтів
до продажі наших годинок, ланцуків, пер, бритв, револьверів, фонографів, гармоній і т. д. Власне тепер пора заробити \$0.00 доларів щоденно в вільним часі від праці. Не потрібно досвідку, липні знаня одной або більше сьлввських мов та аложени певної варуки. Ся офєрта є щира і правдива. Адреса: Commercial Watch Co. 194 West Broadway, New York.

РУСИНИ! Спомагайте своїх Русинів. — Посилайте гроші до краю, купуйте шифкарти в Руській спілці RUTHENIAN EXCHANGE CO., 184 HUDSON STR., NEW YORK. У давагтесь також до неї в справах ґрунтових і військових котрі ся Спілка точно виконує.

JOS. P. VILK & CO
COUNSEL
FOR EUROPEAN LEGAL CAUSES
Канцелярія правна і нотаріальна
Полагожуємо всякі справи судові і військові. Виставляємо через консуля легалізовані повноважєнє на процесі і інтабуляції.
408 WATER STR., PITTSBURG, PA.
(на против Балтіморського двірца)

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“
під помровом сьв. Арх. Михайла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA.
Має склад і виріб річей церковних як:
Фелони чорні від ..... \$30—65.00
Ризи св'яті від ..... \$35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стхарі від \$6.00
Ручники, илїтони, хоругви в образах від \$30.00 і в.
Чаші від ..... \$20, 35, 40, 50 і висше
Ліхтары, Служєбники, Евангелія від \$20, 45, 50,
60 і 80.00 дол.
Цьвіти на престол і до св'ічок по ріжній ціні.
Приймає ся замовленя на нові річі і до направи старі ризн.
ВИРОБЛЯЄ СЯ ВІДЗНАКИ БРАТСЬКІ, ПАСИ і прочє
Сьвітло церковне:
СЬВІЧКИ ВОСКОВІ (декоровані) з образками по
26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф.,
4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвічки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт,
2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.
Тройці ручно декоров. 5, 6, 50, 7, 9, 50 л. Угля до кадильниці . . . . . 28 цнт.
Пачка (120) запалачів . . . . . 24 цнт. Олива гальон . . . . . 1.10 дол.
Сьвічки воскові до надставлюваня 3 на фунт 22 цт.
„ 4 на ф. і 6 на фунт . . . . . 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт . . . . . 22 „
Сьвічки стеаринові . . . . . 16 „
„ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на
ф. і 1 на фунт.
Сьвічки на престол (extra) 37 цт. за фунт, воскові
жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Мадило 50 і 55 цнт. за фунт.

Братя Родимці! Хто в Вас має до полагожденя в старім всялякого рода: грошеві, ґрунтові, векслєві і провізоріяльні, зробити реституцію то є поданє о відновленє терміну в справах цивільних як і карних, внести рекурс якийнебудь або віджак, перепровадити пертрактацію спадкову, списати інвантар, контракт купна, продажє, найму і дарованя, скрити доажній, квіт екстабуляційний, повномоче, пєссію, тестамент і т. п. — так само, хто хоче полагодити справу військову, нехай в повним довірєх удасть ся до моєї часго правничої канцелярії, а всяку пораду листовну чи устну отрмає безплатно.
Ваш Родимець і Адвокат крайовий
KAROL JAZWIŃSKI
233 FITZWATER STR., PHILADELPHIA, PA.

Михаїл Роздільський,
АРТ. МАЛЯР
малює церковні образи, декорації і куртини театральні і прикрашує стїни в церквах в ріжних стїлях після власних плянів.
MICHAEL ROZDILSKI
319, 3 Ave., Scranton, Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.
Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.
Хто лиш раз поковтує сего пива, то иншого вже не буде пити.
Голова від него ніколи не болить, бо єсть здоровє і поживнє.
Не треба его арештоу хвалити, бо добре само за себе говорять.
E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.
Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.

GAIL & AX
MAJU
Is the Best Tobacco
Сей тютюн єсть найліпшим так до курєня як і до жутя, бо через 40 літ був сей тютюн першорядним виробом Long Cut Tobacco. Стараєне опакованє охороняє його від воґкости і пороху. Знаменито надаєсь на папіроси. Папіроси даром до кождої пачки. Зверніть увагу на охороню марку і на імя „Gail & Ax“ яке находять ся на кождій пачці.
ПОВНА ВАГА
5c.
Продаєсь всюди.
The American Tobacco Co.
Successors to GAIL & AX